

Το ΖΑΓΟΡΙ μας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ & ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

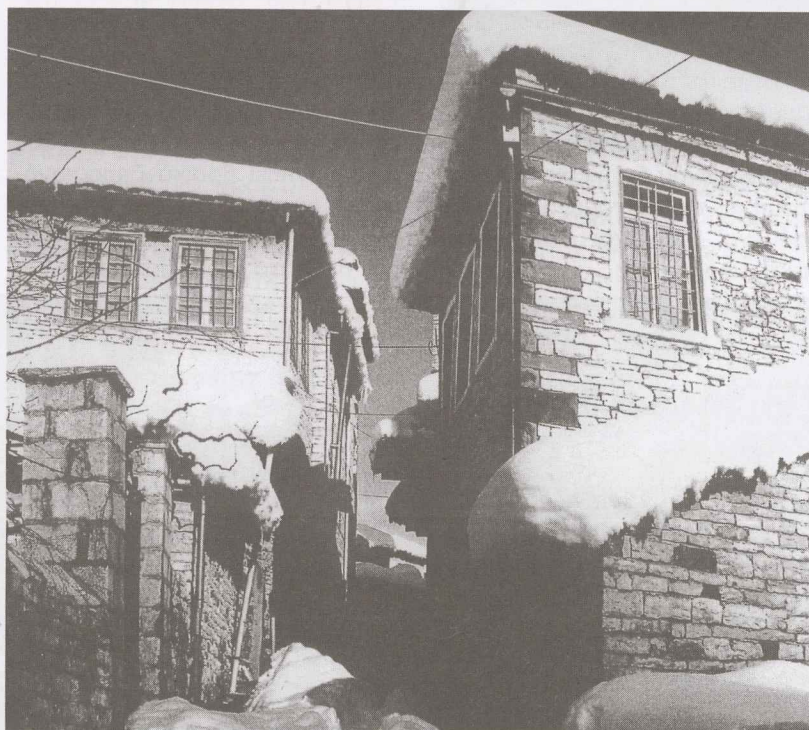
Σίνα 4, 454 44 ΙΩΑΝΝΙΝΑ, Τηλ.: 26510 -74000 ΦΑΞ: 26510 -79286

Διαβάζεται από 2.000 οικογένειες Ζαγορίσιων στην Ελλάδα και σ' όλον τον κόσμο ΚΩΔΙΚΟΣ 092571

ΕΤΟΣ ΤΡΙΑΚΟΣΤΟ
ΕΝΝΑΤΟ
ΑΡ. ΦΥΛ. 451
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ
2016

ΗΡΘΕ ΤΟ 2016 ΚΙ ΑΝΑΠΛΑΘΟΥΜΕ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ

Δεκάδες χρόνια περιμένουμε ανάπτυξη στο Ζαγόρι και κάθε χρόνο κατεβαίνουμε κι ένα σκαλί. Οι απογραφές δείχνουν μείωση του πληθυσμού και στις εκλογές ψηφίζουν κάθε φορά λιγότεροι. Τα κλειστά σπίτια περισσότερα και τα ερείπια αυξάνουν. Κάποτε οι κάτοικοι έσπερναν τα χωράφια, θέριζαν, αλώνιζαν και έφτιαχναν αμέσως κλούρα αλέθοντας στους υδρόμυλους που λειτουργούσαν τότε. Στους όχτους ήταν δεμένο το γαϊδουράκι και το μοσχαρακι και οι γυναίκες βοτάνιζαν το χωράφι. Παραπέρα ήταν κοπάδι πρόβατα κι αν δεν πρόσεχε ο βοσκός -κάποτε και σκοπίμως- το κοπάδι έμπαινε στο σπαρμένο και βοσκούσε ευχάριστα. Σφύριζε ο αγροφύλακας, διαπίστωνε την ζημιά κι έρχονταν οι αποκοπάρηδες. Μαζεύαμε τα καλαμπόκια και τα ξεσπρίζαμε τα χειμωνιάτικα βράδια και κόβαμε τις καλαμιές για να φάνε οι αγελάδες το χειμώνα. Ο τρύγος ήταν πανηγύρι. Πατούσαμε τα σταφύλια στα καδιά, τραβούσαμε μούστο για σιουμπέκια και μουστόπιτες, τραβούσαμε κρασί, βγάζαμε καζάνια για τσίπουρο. Οι στράτες και τα μονοπάτια πατιούνταν από γαϊδούρια, μουλάρια, άλογα. Άλλοτε φορτωμένα, άλλοτε καθαρά κι άλλοτε ελεύθερα. Το καλοκαίρι κάθε χωριό είχε τη λακνιά του κι ο βαλμάς από κοντά. Κάθε πρωί ξεκινούσαν για βοσκή τα παρβάρια (οικόσιτα ζώα) και το βράδυ τα περιμέναμε στην άκρη του χωριού για πότισμα και στο σπίτι για άρμεγμα. Πολλοί νοικοκύρηδες είχαν μελίσσια κι αρκετοί μπαξέδες με οπωροφόρα δέντρα. Τα χωριά είχαν τσαγγάρη, ράφτη, μαραγκό, σι-

Βαρυχειμωνιά στο Ζαγόρι και χωρίς χιόνια!!!

δερά, μάστορα, ξυλοκόπο κι άλλους μεροκαματιάρηδες. Είχαν γυναίκες που έφτιαχναν συγκούνια, που δούλευαν αργαλειό, υφάντρες, κεντήστρες, μοδίστρες κλπ. Τα καφενεία ήταν και μπακάλικα και μαζευαν τους άντρες για τσίπουρο, κρασί, χαρτιά, τάβλι, διάλογο, σαχούλεμα. Το σχολείο ανοιχτό πρωί κι απόγιομα και η εκκλησιά με εσπερινό και Θεία Λειτουργία. Το κοινοτικό γρα-

φείο ανοιχτό όλη μέρα και το εφταμελές κοινοτικό συμβούλιο έδινε λύσεις στα προβλήματα του χωριού. Τέτοια προβλήματα ήταν οι βοσκές, οι επισκευές σε βρύσες και καλντερίμια, οι υδρομαστεύσεις, τα πηγάδια, η προσωπική εργασία. Κάθε πρόεδρος κοινότητας έβγαζε απόφαση πότε θα μαζέψουμε τσάι και ρίγανη και πότε θα αρχίσει ο τρύγος στ' αμπέλια. Στις χαρές και στις λύπες όλο το χωριό

συμμέτοχο. Μοιρασμένη χαρά, διπλή χαρά και μοιρασμένη λύπη, μισή λύπη.

Αναπολήσεις για εποχές που πέρασαν και δεν ξανάρχονται. Το Ζαγόρι σαν γεωφυσική περιοχή δεν έχει όμοιό του στην Ελλάδα, γι' αυτό χρειάζονταν ιδιαίτερη μεταχείριση. Άλλο βουνό κι άλλο κάμπος ή θάλασσα. Το Ζαγόρι της ακμής είχε το μπόνους της ξενιτιάς, αλλά είχε και πρωτογενή παραγωγή κι ακόμα και δευτερογενή για τις ανάγκες της κλειστής οικονομίας. Σήμερα τα περιμένουμε όλα απ' τον τουρισμό. Τον τουρισμό που τον κατακρεουργήσαμε. Τι προσφέρουμε πέρα από ύπνο και φαγητό; Υπάρχει οργάνωση για περιπατητικό τουρισμό στα βουνά μας; Υπάρχει μέριμνα για την χαράδρα του Βίκου να λειτουργήσει όπως το φαράγγι της Σαμαριάς; Τι πρόσφερε μέχρι σήμερα το Εθνικό Πάρκο της Βόρειας Πίνδου; Τα γεφύρια μας στέκουν ορθά ή πήραν σειρά να πέσουν στο νερό; Γιατί χάθηκε η πανίδα; Τι προσφέρουν τα κλειστά σχολεία των χωριών μας; Κάποτε είχαμε βικογιατρούς και ευεργέτες. Είχαμε αυτονομία και αυτοδιοίκηση. Είχαμε τις αυλές των σχολείων γεμάτες.

Είχαμε κοπάδια με κυπριά και κουδούνες που τραγουδούσαν βοσκώντας στα πλάγια και στις ράχες. Είχαμε νοστιμιές απ' τους κήπους και τους μπαξέδες και νόστιμο αυγό απ' τον κώλο της κότας.

Ηρθε το 2016 και οι μνήμες καταπλώνουν κάθε σκέψη για το μέλλον. Παρά ταύτα DUM SPIRO SPERO (εφόσον ζω ελπίζω) κι ας έχουμε υγεία για τούτη τη χρονιά.

Απόστολος Ντιναλέξης

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θερμά συγχαρητήρια και πολλές ευχές στο Ζαγορίσιο -Φραγκαδιώτη **Γιώργο Κ. Ματσόπουλο**, Καθηγητή του Μετσοβίου Πολυτεχνείου Αθηνών, γιο του αείμνηστου γιατρού **Κων/νου Γ. Ματσοπούλου**, που ανέλαβε από 1/1/2016 Πρόεδρος του Δ.Σ της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής.

Ελπίζουμε και πιστεύουμε για μια νέα και άριστη συνεργασία με το Περιοδικό μας.

«Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

Μεταφέρω από το Ημερολόγιό μου:

— 30/12/15: Νισάφι! Μιλάμε για καλοκαιράκι κι όχι καλοκαίρι. Ως πού θα πάει; Ξημέρωμα φωτεινό, ως συνήθως. Προς το μεσημέρι, εμφανίστηκαν στο γαλάζιο ουρανό, άσπρα συννεφάκια. Η Τ.Υ. μιλάει για μεγάλη κακοκαιρία. Προς το σούρουπο, τα σύννεφα πύκνωσαν. Ήδη, ο ουρανός προμηνύει βροχοπτώσεις. Να ανασάνουν τα χωραφάκια μας (τα ανύπαρκτα).

— 31/12/15: Παρά την απειλητική, κακόκαιρη εικόνα, που διαμορφώθηκε χθες, κατά το σούρουπο και παρά τις περιγραφές πλημμυρών, κρύου κ.λ.π. στην υπόλοιπη Ελλάδα, εμείς στην περιοχή μας απολαμβάνουμε το «καλοκαίρι» του Δεκέμβρη. Γαλανός ουρανός, λιακάδα, με αισθητό κρύο. Το 2015 μας αποχαιρετάει, σήμερα, αισιόδοξα. Ας ελπίσουμε ο Γενάρης να έχει την ίδια

Χρονογράφημα

2016: Η φετινή καινούρια μας χρονιά

Σταύρου Συκιώτη

γέννων και της Πρωτοχρονιάς, σίγουρα στην περιοχή μας (πάντα σ' αυτήν αναφερόμαστε) τα φετινά Χριστούγεννα και η φετινή Πρωτοχρονιά αποτέλεσαν μια εκπληξη, μια αναπάντεχη καιρική συμπεριφορά.

Στην εποχή του χειμώνα, που ανήκουν οι μήνες Δεκέμβρης και Γενάρης, τα καιρικά φαινόμενα της χιονόπτωσης, βροχοπτώσεων, βόρειων αέρινων κυμάτων με χαμηλή θερμοκρασία είναι, σχεδόν, πάγια φαινόμενα.

Δεδομένου ότι η καιρική κατάσταση είναι φαινόμενο διαμορφούμενο, υπόκειται στην εξελικτική διαδικασία κίνησης και

εξελίσσονται και τίποτα δεν μένει αμετάβλητο» Ηράκλειτος.

Στο φύλλο Δεκεμβρίου 2015, επ' ευκαιρία του νέου έτους 2016, αναφερθήκαμε στην αναγκαιότητα του «Απολογισμού και προϋπολογισμού» που κάνει ο κάθε άνθρωπος, πολύ περισσότερο δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς.

Η όποια αναφορά μας στα γεγονότα ζωής του έτους 2015, δυστυχώς είναι απαισιόδοξη. Τόσο στον Ελλαδικό ή Ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο, έχουν δημιουργηθεί βασικά δημοσιονομικά ή οικονομικο-κοινωνικά προβλήματα ζωής, που σε περίπτωση, όπως το μεταναστευτικό και

ξέχειλο ανθρώπινο ποτάμι που αναζητεί το δικαίωμα να επιζήσει. Σ' αυτήν, επιβεβαιώνεται η ρήση: «μια φωτογραφία -χιλίες λέξεις».

Σε μια αντιπαράθεση με τα παραπάνω γραφόμενά μου, η δεύτερη σελίδα θα «επικαλεστεί» την Ποίηση και με την παρουσίαση δύο ποιημάτων θα κλείσουμε το παρόν κείμενο. Ο ΕΜΕΡΣΟΝ, σχετικά, μας είπε:

«Η Ποίηση μας μαθαίνει πόσο μεγάλη δύναμη έχουν ακόμα και λίγες λέξεις».

Στο χρόνο που φεύγει

Και ταξιδεύεις σ' άγνωστο και σ' άπειρο πηγαίνεις, και φέρνεις την απαντοχή και την ελπίδα υφαίνεις, και κυβερνάει τα σύμπαντα αδάμαστ' η ορμή σου. Ποιοι νάναι τάχα οι πόθοι σου κι οι μαύροι στοχασμοί σου;

Κ. Κούρκουλος

Χιλιάδες άτομα σχηματίζουν ουρές στο κέντρο καταγραφής και πιστοποίησης μεταναστών και πρόσφυγων στη Μόρια της Λέσβου

συμπεριφορά (δεν υπάρχει πολύ πετρέλαιο για θέρμανση). Άμποτεες!

— 1/1/16: Πρωτοχρονιά 2016. Μια καινούρια χρονική αφετηρία: ευχών, ελπίδων, προσδοκιών, επιδιώξεων. Οψόμεθα! Το ξεκίνημα του Γενάρη είναι συνέχεια του «καλοκαιριού» του Δεκέμβρη: λιακάδα, γαλανός ουρανός αλλά χαμηλή θερμοκρασία.

Όταν δεκαετίες πολλές-πολλές στη ζωή μας, υποδεχόμαστε κάθε καινούριο χρόνο ασπροχιοτισμένο, κι όταν αντικρίζαμε τον έγχρωμο Αι-Βασίλη, σε έντυπα, τηλεόραση, ευχετήριες κάρτες κλπ. να κυκλοφορεί με έλκυθρο πάνω σε χιονισμένες περιοχές του πλανήτη μας, για να φέρει το εορταστικό μήνυμα των Χριστου-

παρασιάζει, ενίοτε, παραλλαγές. Τυχεροί εμείς, στη περιοχή μας, που απολαύσαμε φέτος, πραγματικά, ένα καλοκαιράκι όλο το Δεκέμβρη του 2015. «Όλα πάντοτε βρίσκονται σε αδιάκοπη κίνηση» είπε ο Αριστοτέλης.

Ο καιρός, σίγουρα, είναι μια πλευρά της ζωής μας. Ο χρόνος, όμως, και η καθημερινότητά μας είναι η συνεχής πορεία στο μονοπάτι της ζωής μας. Με τη δύναμη της υπομονής και τη διάθεση στη ζωή μας, ευτυχίσαμε, όσοι, να αποχαιρετήσουμε το 2015 και να καλωσορίσουμε, προσδόκιμα το 2016. Κάθε ηλιοφώτιστο ξημέρωμα στη ζωή μας δεν είναι πάντα βέβαιο πως θα ολοκληρώσει τη διαδρομή της κάθε ημέρας μας το ίδιο φωτεινά και αισιόδοξα. «Όλα

προσφυγικό της Συρίας και γενικότερα της Μ. Ανατολής άπτονται όχι μόνο της ανθρώπινης αξιοπρέπειας αλλά της ίδιας υποστάσης της ζωής μεγάλου πλήθους ανθρώπων.

Οι εικόνες της τηλεοράσεως που παρουσιάζει τις μυριάδες των μεταναστών στη διάπλευσή τους μέσω Αιγαίου προς τον Ευρωπαϊκό χώρο ξεπερνά κάθε κτηνώδη συμπεριφορά και ιδιαίτερα το παιγνιώδες πλασάρισμα των παιδιών - ακόμα και βρεφών, αμαυρώνει κάθε ανθρωπιστική ή πνευματική και πολιτιστική έννοια και αξία του ανθρώπου του 21ου αιώνα μας.

Ας μου επιτραπεί να μεταφέρω φωτογραφία του ημερήσιου Τύπου που παρουσιάζει ένα

Καινούριος Χρόνος

Καινούριος Χρόνος πάλι ξημερώνει και σβήνεται και χάνεται ο παλιός, μαζί του να σβηστούνε κι όλοι οι πόνοι,

το δάκρυ μας, η λύπη, ο στεναγμός.

Καινούριος Χρόνος πάλι ξημερώνει και λάμπει ο σκοτισμένος ουρανός. Μ' ελπίδα ο Θεός να τον χρυσώνει και νάν' ευτυχισμένος και καλός.

Γ. Βερίτης

Επικαλούμενος τον τελευταίο στίχο του ποιήματος ευχόμαστε: «Ο καινούριος χρόνος 2016 νάν' ευτυχισμένος και καλός».

ΤΟ ΖΑΓΟΡΙ ΣΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ. ΚΙ ΥΣΤΕΡΑ;

Από προφορικές πληροφορίες κι απ' όσα ακούσαμε και διαβάσαμε στα τοπικά Μ.Μ.Ε., το Ζαγόρι στις γιορτές των Χριστούγεννων, της Πρωτοχρονιάς και των Θεοφανείων έφτασε σε πληρότητα το 100%. Η εκτίμηση προκύπτει από τις κλίνες που μισθώθηκαν στα ενοικιαζόμενα δωμάτια, στους ξενώνες και στα ξενοδοχεία. Το ποσοστό αυτό δεν σημαίνει ότι και οι ταβέρνες, τα εστιατόρια και τ' άλλα μαγαζιά δούλεψαν σε υψηλά επίπεδα. Έχω πληροφορίες ότι χρησιμοποιήθηκαν από επισκέπτες και τάπερ (κλειδοπίνακα) για μεσημερινό ή βραδινό φαγητό. Πρέπει όμως να σημειώσουμε ότι και οι επισκέπτες της πόλης των Ιωαννίνων δεν παρέλειψαν να επισκεφθούν το Ζαγόρι. Όσον αφορά τις τιμές οι επιχειρηματίες ισχυρίζονται ότι τις κράτησαν στα περσινά επίπεδα απορροφώντας την αύξηση του ΦΠΑ.

Καλωσορίσατε λοιπόν επισκέπτες, έλληνες και ξένοι και σας περιμένουμε τις αποκριές, το Πάσχα, το καλοκαίρι και κάθε εποχή του χρόνου. Αν μείνατε ικανοποιημένοι απ' την διαμονή σας κι απ' τις εκδρομές σας, τότε να ξανάρθετε και να φέρετε και φίλους. Καλοδεχούμενοι οι τουρίστες και δεν θα κάνουμε κουμάντο στις τσέπες τους. Σεβαστές οι αποφάσεις τους. Πόσα βράδια θα μείνουν και τι θα φάνει είναι δικαίωμά τους. Οι επιχειρηματίες του Ζαγορίου πρέπει να δείξουν τον καλό τους εαυτό, τις άριστες υπηρεσίες τους και την ξακουστή φιλοξενία τους.

Μέχρι τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά το Ζαγόρι ήταν ηλιόλουστο κι ας έλεγαν τα Αθηναϊκά κανάλια ότι πάγωσε ο Βοϊδομάτης και ο Βίκος. Ποτάμι με το όνομα «Βίκος» δεν υπάρχει. Στην χαράδρα του Βίκου μπαίνει το Μπαγιώτικο ποτάμι και στην έξοδο συναντάει τον Βοϊδομάτη. Από την ανεμοβροχιά το νερό που έτρεχε ήταν λιγοστό και γι' αυτό πάγωσε. Το ποτάμι του Βοϊδομάτη ξεκινάει απ' το Βιτωϊκό και δεν παγώνει ποτέ. Τα Γιαννιώτικα Μ.Μ.Ε. απάντησαν στα Αθηναϊκά κι αποκατέστησαν την αλήθεια. Ακούστηκε μάλιστα ότι ο «πάγος» ήταν σκόπιμος για να ανακόψει το τουριστικό ρεύμα προς το Ζαγόρι. Έχω πληροφορίες ότι μετά τις ψευδείς ειδή-

σεις ακολούθησαν ακυρώσεις δωματίων. Αθέμιτος ανταγωνισμός επαγγελματιών.

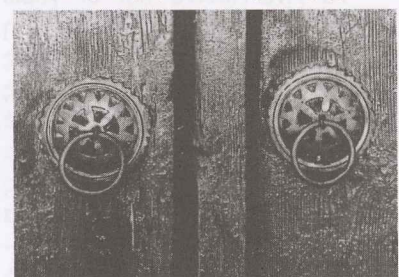
Την Πρωτοχρονιά παρά το τσουχτερό κρύο οι επισκέπτες απόλαυσαν τις βόλτες τους σ' άλλα χωριά, θαυμάζοντας το οικιστικό περιβάλλον, τα μνημεία, την φύση. Όσοι δεν ήρθαν στο Ζαγόρι τις γιορτές έχασαν τον καταγάλανο ουρανό, τον λαμπρό ήλιο, τις βουνοκορφές με τα λίγα χιόνια, την πανσπερμία των χρωμάτων της γης, τα βαθυπράσινα δάση πεύκης και ελάτης, την πανσέληνο, την ησυχία, το οξυγόνο. Εξάλλου η Ξένια Στούκα στον «Ελεύθερο Τύπο» στις 2/3-1-16, στις σελίδες για ταξίδια, γράφει:

«Τα Ζαγοροχώρια είναι ιδανική επιλογή για όσους αναζητούν διαδρομές στη φύση και πατροπαράδοτους κανόνες ζωής. Τα Ζαγοροχώρια μαγεύουν τον επισκέπτη, τόσο με τη μοναδική φυσική ομορφιά τους, όσο και με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική τους. Φωλιασμένα σε καταπράσινες βουνοπλαγιές λιθόκτιστα χωριά και φιλόξενοι άνθρωποι έχουν πολλά να σας διηγηθούν. Αρκεί να τους δώσετε τον απαραίτητο χρόνο να σας πλανέψουν με τα ηπειρώτικα γεφύρια, τα πολυθρύλητα φαράγγια, τις μαγευτικές λίμνες τους και την εύγευστη κουζίνα τους».

Κι ήρθε το Σαββατοκύριακο μετά την Πρωτοχρονιά και το καιρικό σκηνικό άλλαξε με μαυρίλα και βροχή. Είναι ώρα για το τζάκι και για κουβέντα. Τα κούτσουρα καίγονται και σκορπούν ζέστη, ασχέτως αν στις γωνιές του χώρου λειτουργούν τα καλοριφέρ. Στο καλοριφέρ δεν πυρώνεις ψωμί, δεν ψήνεις κάστανα, δεν έχει χόβολη να ψηθεί πατάτα. Για κουβέντα υπάρχουν χιλιάδες θέματα αυτές τις στιγμές. Το 2015 άφησε ανοιχτές πόρτες για το 2016. Κουβέντα μπορεί ν' αναπτυχθεί και στα καφενεία του κάθε χωριού μεταξύ κολιτσινάς και ταβλιού. Και τα παιχνίδια στο τάβλι είναι σημαδιακά: πόρτες, πλακωτό και φεύγα. Κερδίζουν οι καλές ζαριές. Κι ανάμεσα στην κουβέντα και το παιχνίδι παίζει και το ταίπιουρο. Το ταίπιουρο που ζεσταίνει, που ανοίγει τη διάθεση, που λύνει τη γλώσσα. Κι έρχεται το μεσημέρι για φαγητό. Ψησταριές καπνίζουν, ηλε-

κτρικές κουζίνες ψήνουν πίτες και αναζητείται γάστρος. Και κάθε μέρα επιλογή χωριού για βόλτα και γνωριμίες. Να γνωρίσεις την φύση και τα έργα των ανθρώπων.

Τελείωσαν οι γιορτινές μέρες και το Ζαγόρι κουμπώνεται. Κλείνουν ταβέρνες και ξενώνες. Από πάνω μαύρη συννεφιά ή χιονό-

πτωση και στους οικισμούς ερημιά. Δεν κυκλοφορεί άνθρωπος, δεν βλέπεις σκυλιά και γάτες και τ' αυτοκίνητα έφυγαν και τα Γιάννινα και μακρύτερα. Το μόνο σημάδι ζωής ο καπνός απ' τα μπουχαριά ή από τα ήτα απ' τις μασίνες. Ο καπνός που πάει λοξά όπως τον παρασύρει ο αέρας. Και το Ζαγόρι περιμένει τις αποκριές και το Πάσχα για να ξαναζωντανέψει.

Κοιτάει ο Ζαγορίσιος τα βουνά γύρω του και δεν έχει ορατότητα παραπέρα. Πέρα απ' τα βουνά μας η υπόλοιπη Ελλάδα που δεν μας βλέπει, ούτε την βλέπουμε. Εδώ κλεισμένοι -ζαγκο- μοναχοί μας, αποκομμένοι, αβοήθητοι. Το Ζαγόρι έδωσε δασκάλους του γένους, ευεργέτες, αγωνιστές. Το ελληνικό κράτος απ' το 1912 και δώδε τι μας έδωσε; Αν περίσσευαν ψίχουλα τα παίρναμε. Μας πήρε τα δάση, μας πήρε τα χωράφια που αναδασώθηκαν, μας πήρε τη κληροδοτήματα, μας πήρε την γεωλαία. Απόμεινε το Ζαγόρι να ζήσει σήμερα με την παροχή υπηρεσιών. Μαγειρίσες και μάγειροι, σερβιτόρες και σερβιτόροι, καμαριέροι και καμαριέρες. Καλούμε τους επισκέπτες ναρθούν να φάνε Ζαγορίσιες πίτες!!! Μείναμε υπηρέτες των επισκεπτών.

Τάγραψε αυτά ο Γιάννης Νικολαΐδης το 1982 στο «Ζαγόρι, δοκίμιον ανθρωπογεωγραφίας». Στις σελίδες 72 επόμ. γράφει: «Ένας από τους μεγάλους φταίχτες είναι το ίδιο το ελληνικό κράτος, γιατί δε θέλησε να χρησιμοποιήσει την πείρα που αποχτούσε κατά τις διαδο-

χτικές κουζίνες ψήνουν πίτες και αναζητείται γάστρος. Και κάθε μέρα επιλογή χωριού για βόλτα και γνωριμίες. Να γνωρίσεις την φύση και τα έργα των ανθρώπων. Τελείωσαν οι γιορτινές μέρες και το Ζαγόρι κουμπώνεται. Κλείνουν ταβέρνες και ξενώνες. Από πάνω μαύρη συννεφιά ή χιονόπτωση και στους οικισμούς ερημιά. Δεν κυκλοφορεί άνθρωπος, δεν βλέπεις σκυλιά και γάτες και τ' αυτοκίνητα έφυγαν και τα Γιάννινα και μακρύτερα. Το μόνο σημάδι ζωής ο καπνός απ' τα μπουχαριά ή από τα ήτα απ' τις μασίνες. Ο καπνός που πάει λοξά όπως τον παρασύρει ο αέρας. Και το Ζαγόρι περιμένει τις αποκριές και το Πάσχα για να ξαναζωντανέψει. Κοιτάει ο Ζαγορίσιος τα βουνά γύρω του και δεν έχει ορατότητα παραπέρα. Πέρα απ' τα βουνά μας η υπόλοιπη Ελλάδα που δεν μας βλέπει, ούτε την βλέπουμε. Εδώ κλεισμένοι -ζαγκο- μοναχοί μας, αποκομμένοι, αβοήθητοι. Το Ζαγόρι έδωσε δασκάλους του γένους, ευεργέτες, αγωνιστές. Το ελληνικό κράτος απ' το 1912 και δώδε τι μας έδωσε; Αν περίσσευαν ψίχουλα τα παίρναμε. Μας πήρε τα δάση, μας πήρε τα χωράφια που αναδασώθηκαν, μας πήρε τη κληροδοτήματα, μας πήρε την γεωλαία. Απόμεινε το Ζαγόρι να ζήσει σήμερα με την παροχή υπηρεσιών. Μαγειρίσες και μάγειροι, σερβιτόρες και σερβιτόροι, καμαριέροι και καμαριέρες. Καλούμε τους επισκέπτες ναρθούν να φάνε Ζαγορίσιες πίτες!!! Μείναμε υπηρέτες των επισκεπτών. Τα γιορτάσια σκόλασαν και επανήλθε η απαισιόδοξη. Νύχτα ασημέριωτη. Νύχτα σκοταδερή και παγερή. Τι να ευχηθούμε για το 2016, 2017, 2018 και τα εξής; Ας ευχηθούμε να εκπληρωθούν οι ευχές όλων των Ζαγορίσιων.

Απόστολος Ντιναλέξης

Μια συμφωνία για το κτίριο της Λαμπριαδείου Σχολής

JOHN M. HALLEY

Αναπλ. Καθηγητής στο Τμήμα
BET του Παν/μίου Ιωαννίνων
Πρόεδρος του ΔΣ του ΠΑΛΑΣΣΕ

Πρόσφατα υπεγράφη συμφωνητικό συνεργασίας μεταξύ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (Π.Ι.) και του Λαμπριαδείου Ιδρύματος. Η συμφωνία αναφέρεται στο κτίριο του ιδρύματος στα Άνω Πεδινά Ζαγορίου, που είχε στεγάσει τη Λαμπριάδευ Οικοκυρική Σχολή για 27 χρόνια. Η σχολή, όπου τα φτωχά κορίτσια του Ζαγορίου διδάσκονταν ταπηνουργία, υφαντική, κέντημα και ραπτική και τα μαθήματα της εγκύκλιας εκπαίδευσης, έκλεισε το 2006. Ο στόχος της καινούριας συμφωνίας είναι να φιλοξενηθεί δραστηριότητες έρευνας και διδασκαλίας λειτουργώντας ως Σταθμός Έρευνας του Π.Ι. Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας, την 1η Ιουλίου 2014, έγινε η παραχώρηση της χρήσης για 25 χρόνια. Το ΔΣ της νέας πανεπιστημιακής μονάδας αποφάσισε να της δοθεί η ονομασία ΠΑΛΑΣΣΕ (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων -Λαμπριάδεις Σταθμός Έρευνας).

Το όραμα του ΠΑΛΑΣΣΕ

Ο ΠΑΛΑΣΣΕ αποτελεί Σταθμό Έρευνας του Π.Ι. που γεννήθηκε σε μια προσπάθεια σύνδεσης πανεπιστημίου και κοινωνίας. Έτσι το ΔΣ του ΠΑΛΑΣΣΕ αποτελείται από μέλη τόσο τοπικών φορέων, όσο και της ακαδημαϊκής κοινότητας. Επίσης είναι ανοικτό σε ερευνητές και φοιτητές από άλλα πανεπιστήμια. Προσπαθεί να προσελκύσει ανθρώπους και από την Ελλάδα και από το εξωτερικό. Πιστεύουμε ότι μαζί με την επισημοτική του αποστολή, μπορεί να ελκύει επισκέπτες που επιζητούν έναν ποιοτικό τουρισμό στο

Ζαγόρι και βοηθώντας έτσι την τοπική ανάπτυξη. Είναι ο πρώτος τέτοιος σταθμός στην Ελλάδα. Είναι ο τρίτος σταθμός της Ευρώπης που εντάχθηκε στο δίκτυο του Παγκόσμιου Οργανισμού Σταθμών Πεδίου (www.obfs.org).

Η περιοχή

Τα Άνω Πεδινά και οι γύρω λόφοι αποτελούν μια ιδιότυπη εξαίρεση στη μορφολογία της περιοχής του Ζαγορίου, γνωστής για το απότομο ανάγλυφό της, με χαρακτηριστικότερο το φαράγγι του Βίκου και τις ορθοπλαγιές της Τύμφης. Η πρόσβαση εκεί από τα Ιωάννινα είναι εύκολη και γρήγορη. Η περιοχή περιβάλλεται από εξαιρετική ποικιλία φυτικών και ανθρωπογενών οικοσυστημάτων. Αποτελεί τμήμα μιας από τις μεγαλύτερες προστατευόμενες περιοχές της χώρας (Εθνικό Πάρκο Βόρειας Πίνδου) και μιας περιφέρειας με ιδιαίτερα μεγάλο αριθμό Εθνικών Πάρκων και προστατευόμενων περιοχών του δικτύου NATURA 2000, όπως είναι το Εθνικό Πάρκο Τζουμέρκων-Περιστερίου, το Δέλτα Καλαμά, η Λίμνη Παμβώτιδα, 18 Ζώνες Ειδικής Προστασίας κ.α. Η αξία της περιοχής για τη γεωλογία, τη βιοποικιλότητα, την πολιτισμική κληρονομιά και το τοπίο την καθιστούν κατάλληλη να φιλοξενηθεί φοιτητές και ερευνητές που ενδιαφέρονται να ασχοληθούν με τη μελέτη των ξεχωριστών γνωρισμάτων της.

Εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες.

Στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών του τμήματος Βιολογικών Εφαρμογών και Τεχνολογιών (BET), το κτίριο χρησιμοποιείται και για 4η συνεχή χρονιά διαμένουν εκεί οι φοιτητές που παρακο-

Φοιτητές του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κάνουν ανάλυση δεδομένων στο ΠΑΛΑΣΣΕ για το μάθημα «Οικολογία Πεδίου»

λουθούν το μάθημα Οικολογία Πεδίου επί μία εβδομάδα κάθε Μάιο. Το μάθημα αυτό προβλέπει την παραμονή των φοιτητών στο πεδίο με σκοπό την εξοικειώσή τους με επιμέρους τύπους οικοσυστημάτων και ομάδες ειδών και τη συλλογή δεδομένων για περαιτέρω ανάλυση. Επίσης, το κτίριο χρησιμοποιείται για άλλα μαθήματα του Τμήματος BET όπως για παράδειγμα «Ερευνητικές Μέθοδοι Γενετικής Μηχανικής». Παράλληλα, το κτίριο χρησιμοποιείται για έρευνα και για θερινά σχολεία. Έχει φιλοξενηθεί 5 θερινά σχολεία: 3 από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και 2 από το BET, στα οποία συμμετείχαν διδάσκοντες/ερευνητές και φοιτητές από την Ελλάδα και πολλές άλλες χώρες. Επιπροσθέτως, έχει χρησιμοποιηθεί από μέλη άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων καθώς και από άλλες ομάδες πολιτών. Αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχει πολύ μεγάλο ενδιαφέρον από πολλά πανεπιστήμια της χώρας αλλά και της Ευρώπης να οργανώσουν εκεί εκπαιδευτικές / ερευνητικές δραστηριότητες για τους σπουδαστές και ερευνητές τους.

Από την ημερομηνία υπογραφής του συμφωνητικού συνεργασίας έως σήμερα, στο κτίριο έχουν φιλοξενηθεί καθηγητές από πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα της Ελλάδας (Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο), Μ. Βρετανίας (U. Cumbria και U. Bangor), Δανίας (U. Aarhus), Ιταλίας (U. Sienna) και Γερμανίας (UFZ, Leipzig). Επιπλέον, έχουν φιλοξενηθεί φοιτητές από τις ως άνω χώρες καθώς και από: Ρωσία, Βουλγαρία, Κροατία, Πορτογαλία, Ιορδανία, Πολωνία, Νεπάλ και Φινλανδία.

Η σημερινή κατάσταση

Σήμερα η λειτουργία του σταθμού συνεχίζεται. Όμως το επίπεδο

δραστηριότητας είναι πολύ χαμηλότερο από αυτό που θα επιθυμούσαμε. Εξαιτίας της οικονομικής κρίσης είναι πολύ δύσκολο να φέρουμε χρήματα είτε από το κράτος, είτε από το Πανεπιστήμιο, είτε από προγράμματα.

Ωστόσο, ακόμη και εντός αυτής της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, καταφέραμε να εξασφαλίσουμε κάποια χρήματα. Μια επιχορήγηση από ένα ίδρυμα στην Ιρλανδία επέτρεψε να γίνουν βασικά έργα αποκατάστασης με αφορμή την τελετή εγκαινίων το Νοέμβριο του 2014, ενώ μια πρόσφατη επιχορήγηση από την Περιφέρεια Ηπείρου μας έχει επιτρέψει να ξεκινήσουμε μια πιο ουσιαστική βελτίωση και συντήρηση των υπάρχουσων υποδομών. Το κτίριο της Λαμπριαδείου συνεχίζει να λειτουργεί αποτελεσματικά και να μας φιλοξενεί κάθε χρόνο. Όμως, χωρίς πολύ πιο εκτεταμένα κονδύλια για την ανακαίνιση, η λειτουργία του δεν είναι βιώσιμη. Έτσι ακόμα ψάχνουμε χορηγούς, οι οποίοι να ενδιαφέρονται να υποστηρίξουν αυτό το εγχείρημα.

Ο σταθμός ΠΑΛΑΣΣΕ αντιπροσωπεύει το επιχειρηματικό πνεύμα που είναι απολύτως αναγκαίο στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Ενεργοποίηση του σταθμού για να αναπτυχθεί και να ευδοκινήσει θα αποτελέσει ταυτόχρονα μια τόνωση της τοπικής οικονομίας, κατάρτιση των επισκεπτών (π.χ. «Το ματωμένο» πρωτογενές πλάνο» – και επίλογο «Κι έζησαν αυτοί καλά...»). Έχει χάρτη –πάντα πίστευα πως το Καπέσοβο είναι το κέντρο του κόσμου, ο χάρτης αυτός το αποδεικνύει!– φωτογραφίες, σατιρικά σκίτσα και τέλος το λοιπό συγγραφικό έργο του Θουκυδίδη.

Βιβλιοπαρουσίαση

«ΑΚΡΙΒΑ ΚΕΡΔΙΣΜΕΝΗ ΖΩΗ»

του Θουκυδίδη Παπαγεωργίου

Παλιοί θησαυροί σε νέα έκδοση

«Η τέλεια ανακύκλωση.

Μια μέρα ρώτησα τη μάνα πού έριχναν τα σκουπίδια παλιότερα. Και μου απαντά με έκπληκτο ύφος. «Το χ'ς χαμένο, γιόκα! Ποια σκουπίδια; Δεν είχαμαν σκουπίδια! Τα καθαρίδια τα ρίχναμαν στα κατσίκια και τα γίδια μι λίγου αλάτ' κι τα 'καναν άφανα. Αν πiriσθι τίπουτα απ' του φαί, ήταν για τ' γάτα και του σκ'λί, τα ξηρουκόμματα τα κφιάναμαν δουτρόσουπα, αν κουνουμούσαμε κανά χαρτί του φ'λάγαμαν ν' ανάθουμι τ' φουτιά. Πόσις φουρές τ' μέρα ν' ανάθαμαν του καλουκαίρ'; Τ' στάχτ' τ' ρίχναμαν στουν κήπου κι κάνα ρούχο παλιό τι να του προτουκάναμαν. Τα φ'λάγαμαν για κάνα μπάλωμα, κάνα κουρέλ' για καμιά κουριλού και τα ντιπ τα σιάφαρα τα θάζαμαν σκιάγματα στ' αμπέλ. Αν μας ξεπιφτι κάνα τινικέδ', κουλνούςι ο παπ'ς ου Θουκυδιδ'ς χειρούλια κι τα είχαμαν για να παίρνουμι νιρό από του ντιπόζιτο κι για λαγκιρίσματα... Κανένα μ'κρό μπουκάλ', κι αυτό το 'φκιάνι χειρούλάμπα... Κατάλαθις π' σ' λέου ότι δεν είχαμαν τίπουτα για πέταγμα»; Κι εγώ κατάλαθα πολύ καλά ότι αυτό που είναι ο εφιάλης των σύγχρονων κοινωνιών, το σκουπιδομάνι και το απόβλητο, τότε δεν υπήρχε ούτε καν σαν λέξη...».

Μια βιβλιοπαρουσίαση –γιατί

περί αυτού πρόκειται– έχει, ως είθισται, ένα τυπικό κι ένα ουσιαστικό μέρος.

Στο τυπικό οφείλει κανείς να μιλήσει για τη μορφή, τη δομή και το περιεχόμενο του βιβλίου, που είδε το φως της δημοσιότητας.

Στο ουσιαστικό δικαιούται να ορίσει ο καθένας το σημείο στο οποίο συναντήθηκε μ' αυτό. Έχω λοιπόν στα χέρια μου ένα βιβλίο 189 σελίδων, με τίτλο «Ακριβά Κερδισμένη Ζωή» και υπότιτλο «Η ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟ-ΝΟΜΙΑ ΣΤΟ ΚΑΠΕΣΟΒΟ», του Θουκυδίδη Παντελή Παπαγεωργίου.

Ο πρόλογός του με παραμυθική διατύπωση –που υπονοεί το άχρονο άρα και το σύγχρονο– : «Μια φορά κι έναν καιρό», έχει δώδεκα κεφάλαια –άλλα με συμβατικούς κι άλλα με χαριτωμένους, ευρηματικούς και αναπάντεχα επίκαιρους τίτλους (π.χ. «Το ματωμένο» πρωτογενές πλάνο» – και επίλογο «Κι έζησαν αυτοί καλά...»). Έχει χάρτη –πάντα πίστευα πως το Καπέσοβο είναι το κέντρο του κόσμου, ο χάρτης αυτός το αποδεικνύει!– φωτογραφίες, σατιρικά σκίτσα και τέλος το λοιπό συγγραφικό έργο του Θουκυδίδη.

Μικρή γεύση από το έργο αυτό το απόσπασμα που ακολουθεί, με τίτλο που καταργεί τα χρονικά στεγανά:

στικό εγχειρίδιο επιβίωσης σε χαλεπούς καιρούς.

Οι πνευματικοί καρποί αργούν να ωριμάσουν κι ο Θουκυδίδης βασάνιζε το υλικό τούτου του βιβλίου και βασανίστηκε απ' αυτό αρκετά χρόνια. Δύσκολο σαφώς το εγχείρημά του: σε πόσες σελίδες να χωρέσει μια ζωή «στοίχημα» που ο Ζαγορίσιος κέρδιζε καθημερινά, στον τόπο του ή στην ξενιτιά. Και το κέρδος του ήταν κυρίως το πλάτεμα του μυαλού και της ψυχής. Αυτό είναι το Καπέσοβο, το Ζαγόρι, ο τόπος της «Ακριβά Κερδισμένης Ζωής» με την πενιχρή παραγωγή υλικών αγαθών και την τεράστια πνευματική παραγωγή.

Ο λόγος του γλαφυρά περιγραφικός αλλά παράλληλα λιτός, δωρικός και στιβαρός επιτρέποντας στο αίσθημα να διαφαίνεται διακριτικά ώστε να μη ξεπέφτει στο μελό.

Η νοσταλγία αμβλύνεται, καθώς το άλγος στερείται νοήματος αφού δεν υπάρχει νόστος στο πεδίο του χρόνου. Ο χρόνος είναι το πιο ασφαλές φίλτρο που κρατά το περιτό και το δύσχρηστο, επιτρέποντας σε ότι πραγματικά χρήσιμο και λειτουργικό να περάσει, να επιβιώσει και να αναπτυχθεί.

Το παρελθόν προσλαμβάνεται με πνευματική υγεία, όχι ως εμμονή και εγκύκλιση, αλλά ως εφελκυστήρ για νέα δημιουργία, ώστε οι διάδοχοι όχι τόσο του τόπου και των πραγμάτων, όσο του πνεύματος και των αξιών –να διαφύγουμε τον κίνδυνο να ξεπέσουμε σε απλούς αχθοφόρους βαριού ονόματος.

Ο μεγάλος άθλος του συγγραφέα είναι, στα δικά μου μάτια, το γεγονός ότι απέφυγε τη «μουσιοποίηση» του παρελθόντος και του σώματος της παράδοσης. Διήγυσε τη μεγαλύτερη απόσταση του σύμπαντος: από τη θεωρία στην πράξη. Δεν έμεινε ο παρελθοντολάγνος του καφενεύσι. Οι στιγμές που διασώζει στα κείμενά του δεν είναι ψηφίδες που θα αποτελέσουν το μεγάλο ψηφιδωτό του

χρόνου που πέρασε, για να κοσμήσει ένα μουσειακό χώρο. Είναι γνώμονες για τη δράση του παρόντος και του μέλλοντος.

Η οικονομία, το κουμάντο που επιδίωξε να αναδείξει είναι για κείνον τρόπο ζωής. Η γραφίδα του στην πραγματική ζωή μετασχηματίζεται σε τσαπί, σε σφυρί, ούτε που ξέρω τα ονόματα των λοιπών εργαλείων που χρησιμοποιεί και ντρέπομαι για την ανεπάρκειά μου. Δουλεύει το αμπέλι, το σίδερο, το ξύλο. Οι αξίες της γενιάς του, που ενέπνευσαν τον ίδιο πέρασαν στην άξια φαμίλια του, που λέει λιγότερα και πράττει περισσότερα. Ο ίδιος και τρεις γυναίκες υπέροχες με έκφραση στην ετυμολογία της λέξης δουλεύουν απίστευτες εργατώρες και μετά τον μόχθο και την ένταση της ημέρας κρατούν το ίδιο χαμόγελο και την ίδια ευγένεια και ποιότητα σπάνιο όχι μόνο επικοινωνιακό αλλά και κοινωνικό επί της ουσίας χάρισμα.

Όπως καταθέτει κι ο ποιητής: «... ότι πέρασε πέρασε σωστά...». Πριν περάσουμε κι εμείς τα ταλαιπώρα θνησιγενή οντα στη λήθη, ο Θουκυδίδης μας επισημαίνει πως: δεν κοιτάζω πίσω για να μείνει το βλέμμα μου καθηλωμένο εκεί, δε θα γεμίσω τις προθήκες αρχαιακό υλικό για να «χαζοκαμαρώσω» αλλά για να αντλήσω το υλικό για το επόμενο όραμα, και μας ψιθυρίζει με τη φιλοπαίγμονα διάθεση που χαρακτηρίζει τους Καπέσοβιτες – πως η ζωή δεν είναι πρόβα. Δε θα αξιολογήσουμε τώρα τα δεδομένα και με την επόμενη ευκαιρία θα τα εφαρμόσουμε.

Είμαστε ευγνώμονες προς αυτόν, που μοιράζεται μαζί μας τους θησαυρούς της μνήμης του, το απόσταγμα της εμπειρίας του, αλλά και τό όραμά του, μετουσιώνοντάς το σε καθημερινή πρακτική. Καλοτάξιδο το βιβλίο σου Θουκυδία μου.

Νίκη Ζούκη

Σ.Σ.: Το βιβλίο του Θουκυδίδη Παπαγεωργίου «Ακριβά κερδισμένη ζωή» διατίθεται στο βιβλιοπωλείο «Πρόκου», οδός Σπ. Κατσαδής 7, Ιωάννινα.

Η έδρα του ΠΑΛΑΣΣΕ (Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων - Λαμπριάδεις Σταθμός Έρευνας) στα Άνω Πεδινά...

Απλά μαθήματα για το κλάδεμα των κλημάτων!

«Τ'ν τσίμπλα κι δύο»

Κάθε Γενάρη ο πατέρας μου θυμόταν τους κήπους του και τα δέντρα, τις κληματαριές, το αμπέλι... «Γενάρη μήνα κλάδευε, φεγγάρι μην κοιτάζεις» και συνέχιζε με καημό: «Εμείς ποτέ θα κλαδέψουμε φέτο;»

Πριν από κάμποσα χρόνια, όταν οι γονείς μου άρχισαν να δυσκολεύονται να τα βγάλουν πέρα στους κήπους του σπιτιού στο Πάπιγκο, ο Κώστας κι εγώ αναλάβαμε για βοήθειά τους, αλλά υπό την απόλυτη καθοδήγησή τους, να σκάβουμε να οργώνουμε, να φυτεύουμε, να κλαδεύουμε.

Έμαθα έτσι να κλαδεύω και να προσπαθώ με μαθηματική ακρίβεια να εφαρμόζω τους κανόνες... Αυτή όμως η ακρίβεια είχε σαν αποτέλεσμα κάποιες φορές μια μηλιά ή μια κυδωνιά να καταντήσει με ...ελάχιστα άνθη και φυσικά ελάχιστα φρούτα! Συμπέρασμα! Τα Μαθηματικά... καμιά σχέση με τη Γεωπονία!

Στο κλάδεμα όμως του αμπελιού, ακριβής εφαρμογή του κανόνα είναι πιο απαραίτητη.

Μέχρι που ο πατέρας μου είχε ακόμη λίγες δυνάμεις, όταν δεν κλάδευε ο ίδιος έστω και καθήμενος, μου έδινε οδηγίες παρακολουθώντας την εφαρμογή τους. Αν και τα τελευταία χρόνια υπήρξε ένας εκτεταμένος αποσυντονισμός στα πρέπει και τα οπωσδήποτε της λειτουργίας των κήπων και των δέντρων μας, έως τις αρχές του Μάρτη, το κλάδεμα στο μικρό μας αμπέλι έχει την απόλυτη προτεραιότητα. Στο κλάδεμά του ο πατέρας μας είχε πάντα έναν αυστηρό κανόνα. Μέσα σ' εκείνα τα ατέλειωτα για μένα κλαδιά και περικοκλάδια, ο απλοποιητικός κανόνας «αφήνουμε τ'ν τσίμπλα» κι δύο με διευκολύνει και αφήνω το μαθηματικό αυτό λογισμό να με οδηγήσει!

Δηλαδή, σε κάθε βλαστό από τους νεότερους, τους θαλερότερους και τους πιο

κοντινούς στον κύριο κορμό, που πρέπει ν' αφήσουμε για τη νέα σοδειά, τρία «μάτια» είναι απαραίτητο να μείνουν για να δώσουν τους νέους βλαστούς της χρονιάς. Το μάτι που βρίσκεται ακριβώς στην ένωση του βλαστού με το κεντρικό σώμα του κλήματος, την τσίμπλα δηλαδή, και δυο ακόμα. Κι ύστερα, μετά «τα δυο», με το ψαλίδι μας κόβουμε με λοξή τομή το κλαδί. Οι λοξές τομές είναι επίσης επιβεβλημένες για να μη κρατάει νερό και σαπίσει το κλήμα μας.

Ύστερα, κατά το μήνα Μάη, πρέπει να γίνει το πρώτο βλαστολόγημα στα κλήματα και τις κληματαριές. Εδώ τώρα, πρέπει να φύγουν οι νέοι βλαστοί που δεν έχουν άνθος και που είναι λαίμαργοι, καθώς και όλοι εκείνοι που βγαίνουν στο σημείο προσκόλλησης των φύλλων πάνω στον κύριο βλαστό που έχει τα άνθη και τέλος να κοπεί και η κορυφή αυτών των κύριων βλαστών, πάνω από τα τρία ή τέσσερα φύλλα μετά το τελευταίο άνθος-σταφύλι!

Το καταλάβατε; Αν ναι, τότε πέρασα το μάθημά μου μετά τόσα χρόνια εξάσκησης. Άλλως: «Πάρε γέρο να κλαδέψ' κι νιο να βλαστολο΄ησ'» όπως έλεγε ο πατέρας. Και να ευχηθώ να έχουν φέτος τα κλημάτα μας σταφύλια και να μην αρρωστήσουν όπως κάποιες χρονιές.

Ρένα Διαμαντί

Περδικοκυνήγι με ζωντανή πέρδικα και κλουβιά

Στα χρόνια που στήναμε τις σπλάκες για τις πέρδικες, δυο-τρεις φορές κρυμμένος, έτυχε να δω από μακριά, πώς πιάνονται.

Θυμάμαι μια φορά στις Βόπατες, η κλωσσαριά πέρδικα με το ιδιότροπο φώναγμα της, ήθελε να μαζέψει κοντά της τα μικρά, που ασφαλώς, από κάτι θα είχαν φοβηθεί και σκορπίσει. Καθόταν σε μια πέτρα στην άκρη του χωραφιού, που είχαμε στημένες τρεις πλάκες. Γυρόφερνε το κεφάλι της και μαυλούσε τα μικρά της. Εκείνα ένα-ένα ξετρύπωναν από τα κέδρα και με το γοργοπερπάτημά τους πήγαιναν κοντά της.

Όταν συγκεντρώθηκαν όλα, ξεκίνησε πρώτη η κλωσσαριά και τα μικρά την ακολούθησαν. Πλησίαζε την πλάκα. Σταμάτησε και άρχισε πάλι να τα φωνάζει.

Εκείνα έτρεξαν και βλέποντας τα στάχια έτρεξαν να τσιμπήσουν. Η πλάκα έπεσε και σκέπασε τρία. Η μάνα με τα υπόλοιπα τρομαγμένα πέταξαν.

Στα σπίατα των περδικοκυνήγων της Αρίστης υπήρχαν πάντα στα κλουβιά πέρδικες. Κατά τα μέσα Απριλίου, οι θηλυκές φτιάχνανε τις φωλιές τους κάτω από τουφωτά μικρά κέρδα, ασφάκες και άλλους θάμνους. Γεννούσανε τα αυγά τους (8-12) και τα κλωσσούσανε.

Πολλά πουλιά, χελιδόνια, τρυγόνια κ.α. κατά το κλώσσημα των αυγών, αρσενικά και θηλυκά εναλλάσσονται στη φωλιά. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με τις πέρδικες.

Κρυφά θα καθήσει, στη φωλιά απ' τον αρσενικό η πέρδικα. Αλοίμονο αν την ανακαλύψει! Θα σπάσει όλα τα αυγά. Έτσι την εποχή που κλωσσάνε οι θηλυκές οι αρσενικοί κάνουν σαν τρελοί

γιατί χάσανε το ταίρι τους. Αυτό εκμεταλλευόμαστε. Από μικροί με τον μακαρίτη τον παπα-Μπέλλο, είχαμε μάθει να μιμούμαστε το κελάδημά τους. Την περίοδο αυτή πηγαίναμε σε περδικοσύχναστα μέρη, Πανέτσι, Μπιργάκι, Τζούφα-Ράχη-Βόπατες. Φέρναμε μαζί μας δυο κλουβιά. Στο ένα μία πέρδικα που στις τρεις παράπλευρες έδρες του είναι τοποθετημένο ένα κόκκινο πανί. Το άλλο που το βάζουμε δίπλα απ' το πρώτο είναι παγιδευμένο.

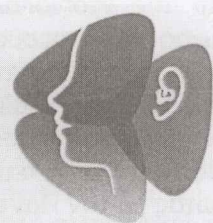
Δεν γνωρίζω το γιατί, το κόκκινο πανί την προκαλούσε και άρχιζε το κελάδημα.

Ο αρσενικός ή αρσενικοί ακούγοντας το λάλημα πέφτανε σαν τα γεράκια. Άρχιζαν να ψάχνουν. Βλέπανε το κλουβί με τη θηλυκιά και προσπαθούσαν να βρουν είσοδο. Κάποτε βρίσκανε ανοιχτή την πόρτα από το άλλο κλουβί (που ήταν παγιδευμένη) και αυτό ήταν το τέλος του. Εμείς που είμαστε κρυμμένοι πλησιάζαμε, τον πιάναμε του δέναμε τα πόδια και τον ρίχναμε στο σακκούλι. Αυτό συνεχιζότανε μεταφέροντας τα κλουβιά παραπέρα και την άλλη μέρα σε άλλη τοποθεσία.

Ήταν τόσα τα πουλιά και θα σας φανεί παράξενο και απίστευτο αν σας πω ότι ο μακαρίτης ο γείτονάς μου Βασίλης Γκατζές, πολλές φορές μας έφερνε περδικαύγα, καθώς κι άλλοι τζομπαναράιοι.

Αυτά που γράφτηκαν για το περδικοκυνήγι στο «Ζαγόρι μας» από μένα δεν είναι υπερβολές και δεν έχουν σχέση με όσα λέγονται ΟΤΙ: «Τα μεγαλύτερα ψέματα λέγονται προ του γάμου, προ των εκλογών, κατά τη διάρκεια του πολέμου και μετά το κυνήγι».

Γιώργος Ζαχάρης

Ντασένος Ελευθέριος
Ωτορινολαρυγγολόγος
Χειρουργός κεφαλής και τραχήλου
παιδών - ενηλίκων
Παπάζογλου 16 & Κάνιγγος
Ιωάννινα, 45444
Τηλ. 2651402301
Κιν. 6945071233

Λειτουργούν τμήματα:

- ◆ Διαταραχών ακοής και ισορροπίας
- ◆ Διαταραχών φωνής & κατάποσης
- ◆ Ροχαλητού υπνικής άπνοιας
- ◆ Ρινολογικό αλλεργικής ρινίτιδας
- ◆ Διαταραχών όσφρησης & γεύσης
- ◆ Παθήσεων σιελογόνων αδένων
- ◆ Χειρουργικής κεφαλής & τραχήλου

Ωράριο Λειτουργίας
Καθημερινά 09.00 - 14.00
& 17.30 - 20.30 (εκτός Τετάρτης)
Σάββατο μόνο με ραντεβού

ΜΝΗΜΗ ΣΤΟ ΝΙΚΟΛΑΟ Γ. ΒΛΑΣΤΟ

ΜΕΝΕΛΑΟΥ ΣΤ. ΚΙΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ο Νίκος ο Βλαστός απ' το Τσερβάρι
στο Ελεύθερο* εδίδασκε με χάρη,
όταν αντάρτες λάβαρο υψώσαν
στο μεσοχώρι του χωριού τ' ορθώσαν.*

*Την έδρα παρατά, το καλαμάρι,
στο χέρι το τουφέκι του θα πάρει,
ευθύς τον ντύσανε, τον αρματώσαν,
στο σώμα του Πλατσή* τον αργανώσαν.*

*Βουνά και ράχες άφοβα διαβαίνει,
τον Τούρκο πολεμά και αφανίζει,
ηρωικές οι μάχες πουν κερδίζει.*

*Το κρύο του χιονιά τον αρρωσταίνει
κι αν πρόωρος χαμός τον προβοδίζει
τον ήρωα το έργο του θυμίζει.*

* Τσερβάρι: Ελαφότοπος, χωριό του Ζαγορίου

* Ελεύθερο: το πρώην χωριό Γρουσιάνιο της Κόνιτσας

* Πλατσή Νικόλαος του Ηλία: σπλαρχηγός του 1912-13

Εκτενές αφιέρωμα της εφημερίδας «Κουρίο»

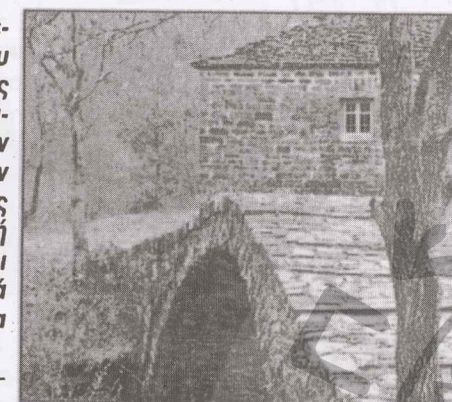
Οι Αυστριακοί... ανακάλυψαν την «κρυμμένη ομορφιά» του Ζαγορίου

► Συνεχίζεται η προβολή της Ηπείρου στο εξωτερικό...

• Την «καλά κρυμμένη περιοχή των Ζαγοροχωρίων, που με τις άγριες ομορφιές της προσκαλεί εκείνους που αναζητούν την ηρεμία αλλά και την περιπέτεια», όπως επίσης την «πολυσύχναστη από τουρίστες από όλο τον κόσμο» περιοχή των Μετεώρων, παρουσιάζει σε χθεσινό εκτενές αφιέρωμά της η αυστριακή εφημερίδα «Κουρίρ».

Το δισέλιδο (μεγάλο σχήματος) αφιέρωμα, συνοδεύμενο από σειρά φωτογραφιών, βρίσκεται στο ειδικό ένθετο της εφημερίδας που κυκλοφόρησε χθες με την ευκαιρία της Διεθνούς Έκθεσης Τουρισμού της Βιέννης (14-17 Ιανουαρίου) - τη μεγαλύτερη τουριστική έκθεση στην Κεντρική Ευρώπη - στην οποία η Ελλάδα συμμετέχει με περίπτερο του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού και συγκεκριμένα από 150.000 επισκέπτες.

Στο αφιέρωμα παρατίθεται περιγραφή «του φυσικού, μέχρι άγριου κάλλους» της διαδρομής της οροσειράς της Πίνδου προς τα 46 Ζαγοροχώρια, που υπάγονται στην Πολιτιστική Κληρονομιά της ΟΥΝΕΣΚΟ, με τα παλαιότερα από αυτά να υπάρχουν από το 1.400, ενώ τα τελευταία χρόνια, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης, έρχονται εκεί ολοένα και περισσότεροι νέοι

Έλληνες και ασχολούνται με τον τουρισμό. Οι επισκέπτες της περιοχής αναζητούν εκεί τις μοναδικές σε βιώματα διακοπές, από τις ορειβάσιες σε υψώματα έως και 2.500 μέτρα, την περιήγηση στο φαράγγι του Βίκου, το οποίο έχει καταγραφεί στο Βιβλίο Ρεκόρ Γκίνες ως το με το μεγαλύτερο βάθος στον κόσμο, μέχρι το «ράφτινγκ» στον ποταμό Βοϊδομάτη, «με τα σμαραγδένια νερά του, τα καθαρότερα νερά στην Ελλάδα», ή ακόμη τις πανέμορφες γέφυρες που ενώνουν τα χωριά μεταξύ τους.

Αναφορές γίνονται, μεταξύ άλλων, στα κομψά με ανέσεις ξενοδοχεία που όμως φιλοξενούνται σε παραιοδοσιακά, άρτια ανακαινισμένα, πέτρινα κτίρια και όχι σε μοντέρνες κατασκευές, στην «θαυμάσια σπιτική κουζίνα» που προσφέρεται στις ταβέρνες και τα εστιατόρια.

Κώστα Π. Ζάκκα

Δίκες, οι καταδίκες και οι εκτελέσεις Ευτυχίας Πρίντζου και Λεωνίδα Ράπη

Γράφει ο ΣΑΒΒΑΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Μας εξέπληξε ο συμπολίτης μας, γνωστός συγγραφέας, Κώστας Ζάκκας με την πρόσφατη έκδοσή του, που φέρει τον τίτλο, όπως φαίνεται στην επικεφαλίδα.

Πρόκειται για δικαστικές αποφάσεις, που συνετάραξαν κατά την δεκαετία του 1940 την τοπική κοινωνία των Ιωαννίνων. Εκτός των δύο εκτελεσθέντων συμπατριωτών μας που φαίνονται στην επικεφαλίδα της παρούσης έκδοσης, άλλοι είκοσι συμπολίτες μας καταδικάστηκαν εις θάνατον και εκτελέστηκαν. Τα έκτακτα Στρατοδικεία των Ιωαννίνων δεν έπαυσαν να συνέρχονται σχεδόν καθημερινά.

Ο συγγραφέας Κώστας Ζάκκας, με αίσθημα ευθύνης αλλά και τις γνώσεις που κατείχε με τα δικαστήρια, ως υπάλληλος επί 38 έτη σε διάφορες θέσεις των δικαστηρίων, πήρε την απόφαση να περιγράψει τα στοιχεία και τα γεγονότα γύρω από τις δύο πολυκροτες δίκες «εκπληρώνοντας», όπως καταλήγει, ένας χρέος τι-

μής στη μνήμη αυτών που έχασαν τη ζωή τους.

Και τα κατάφερε σε μας τους αναγνώστες του πονημάτος του, να γνωρίσουμε πολλά και να κλείσουμε στην καρδιά μας την απόφαση: ποτέ πια για την πατρίδα μας τέτοιες στιγμές.

Ευχαριστούμε το συγγραφέα για την προσφορά του αυτή και του εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια για τη νέα του πνευματική εργασία.

ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ ΑΠΟΡΙΑ!

Να συγχαρώ κι εγώ τον κ. Ζάκκα για το πονημά του, εκφράζοντας όμως μια μικρή απορία: Ποια η σχέση και η συσχέτιση γεγονότων όπως εκείνα της δίκης Πρίντζου με τον Ανδρέα Παπανδρέου στον οποίο εισαγωγικά αναφέρεται ο συγγραφέας;

Το λιγότερο ... όσο «ο Φάντης με το ρετσινόλαδο». Έτσι νομίζω κι εγώ μου συγχωρεθεί η αφελής, ίσως, απορία μου.

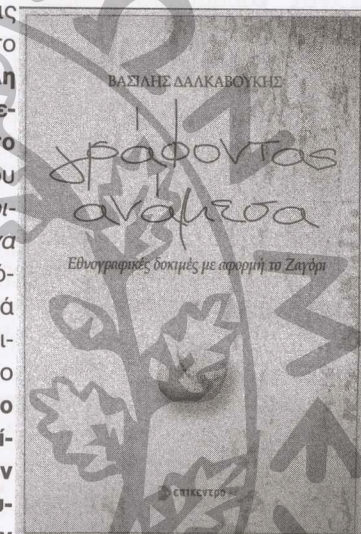
Β. Τζιόβας

Βασίλη Δαλαβούκη

«Γράφοντας ανάμεσα»
Εθνογραφικές δοκιμές με αφορμή το Ζαγόρι

Κυκλοφόρησε πρόσφατα από τις εκδόσεις Επίκεντρο της Θεσσαλονίκης το νέο βιβλίο του συντοπίτη μας Βασίλη Δαλαβούκη με τίτλο: **Γράφοντας ανάμεσα. Εθνογραφικές δοκιμές με αφορμή το Ζαγόρι**. Πρόκειται για το τρίτο βιβλίο του συγγραφέα (μετά το *Μετοικισίες Ζαγορισιάν 1750-1820*, το 1999, και το *Η πένα και η γκλίτσα*, το 2005) με θέμα το Ζαγόρι, την ιστορία και τη λαογραφία του αλλά και πιο σύγχρονα θέματα όπως ο τουρισμός και η οικονομική κρίση στον τόπο μας. **Το βιβλίο θα παρουσιαστεί στο κοινό των Ιωαννίνων στις 3 Φεβρουαρίου, ημέρα Τετάρτη και ώρα 17:30, στην αίθουσα «Δημήτρης Χατζής» του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Ιωαννίνων (Παλιά Σφαγεία)** από τους: Βασίλη Ντισιάκο, Καθηγητή Κοινωνικής Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ηλία Σκουλίδα, Καθηγητή Ιστορίας του ΤΕΙ Ηπείρου, τον Πανωσουδενιώτη Βαγγέλη Παπιγκιώτη, μεταπτυχιακό απόφοιτο του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων και το συγγραφέα. Την εκδήλωση θα συντονίσει ο δημοσιογράφος της ΕΡΑ Ιωαννίνων Σωτήρης Αργύρης.

Ο Βασίλης Δαλαβούκης είναι Επίκουρος Καθηγητής της Εθνογραφίας του ελληνικού χώρου στο Τμήμα Ιστορίας και Εθνολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Θυμίζουμε ότι ήταν υποψήφιος Δήμαρχος με το «Κοινό των Ζαγορισιάν» στις τελευταίες Δημοτικές Εκλογές (2014) και διετέλεσε επί ένα χρόνο δημοτικός σύμβουλος στο Δήμο μας.

Τιμήθηκε πανηγυρικά από το Ι.Β.Ε.

ΞΕΝΟΦ. ΚΟΝΤΟΥΡΗΣ: Μια ζωή αγώνας για τη Βόρειο Ήπειρο!**Πλήθος κόσμου στην εκδήλωση...**

Ένθερμος πατριώτης, και επιμόνος υπερασπιστής των δικαιωμάτων του Βορειοηπειρωτικού Ελληνισμού υπήρξε για 50 χρόνια περίπου ο Ξενοφών Κοντούρης.

Μάλιστα, τα περισσότερα απ' αυτά, επί 42 συναπτά έτη, πάλεψε για το αδικημένο αυτό κομμάτι της Ηπείρου από τη θέση του Προέδρου του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών, στο «τιμόνι» του οποίου παρέμεινε από την ίδρυσή του το 1974 και μέχρι αυτές τις ημέρες, πετυχαίνοντας πολλά!

Στα 94 χρόνια του παραιτήθηκε από την προεδρία του Ι.Β.Ε. και το Σάββατο σε μία μεγάλη εκδήλωση στην Ε.Η.Μ. το Ίδρυμα τίμησε τον ευπατρίδη Ζαγορίσιο και διακεκριμένο πολίτη των Ιωαννίνων δίνοντάς του τον τίτλο του επίτιμου Προέδρου και απονέμοντάς του τιμητική πλάκα και δίπλωμα.

Κατάμεστη η Ε.Η.Μ.

Κατάμεστη ήταν η αίθουσα της Ε.Η.Μ. όπου έγινε προχθές βράδυ η εκδήλωση για τον Ξενοφώντα Κοντούρη. Το «παρών» έδωσαν, μεταξύ άλλων, ο Περιφερειάρχης Ηπείρου **Αλέκος Καχριμάνης**, οι Αντιπεριφερειάρχες **Οδυσσεάς Πότσης** και **Γιάννης Καραμπίνης**, ο Πρόεδρος του Πνευματικού Κέντρου **Κώστας Γκόγκος**, ο πρώην βουλευτής **Λευτέρης Καλογιάννης**, ο Πρόεδρος του Επιμελητηρίου **Γιάννης Μήτσος**, ο Πρόεδρος της ΟΜΟΝΟΙΑΣ **Λεωνίδας Παππάς**, ο Πρόεδρος της Ε.Η.Μ. **Κώστας Βλάχος**, η Πρόεδρος της ΕΛΕ-

ΠΑΠ Ιωαννίνων **Νατάσα Μπέγκα**, δημοτικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι φορέων και πλήθος κόσμου.

Οι χαιρετισμοί

Ανοίγοντας την εκδήλωση ο συντονιστής της δημοσιογράφος **Στέφανος Ντόβας** έκανε λόγο για πολύχρονη, πολυσήμαντη και πολυδιάστατη προσφορά του τιμώμενου κι ακολούθησαν οι χαιρετισμοί.

— Ο **Οδυσσεάς Πότσης** τόνισε πως η ιστορική αμνησία είναι ό,τι χειρότερο μπορεί να συμβεί σε έναν λαό κι από αυτή την άποψη η συμβολή του Ξενοφώντα Κοντούρη στο Βορειοηπειρωτικό υπήρξε ιδιαίτερα σημαντική.

— Ο Πρόεδρος της Ε.Η.Μ. **Κώστας Βλάχος** σημείωσε πως στο πρόσωπο του Ξεν. Κοντούρη «τιμάται ο καλώς εννοούμενος πατριωτισμός και η αφοσίωση σε μία εθνική υπόθεση», προσθέτοντας πως έκανε ένα έργο εθνικών διαστάσεων. Αναφερόμενος στο Ι.Β.Ε., στάθηκε στη σημαντική εκδοτική δραστηριότητα που ανέπτυξε επί προεδρίας του τιμώμενου.

— Ο εκπρόσωπος της ΣΦΕΒΑ **Χρύσανθος Σιχλιμοίρης** τόνισε πως: «Ο Ξενοφών Κοντούρης έγινε για όλους μας οδοδείκτης ώστε να μην χάσουμε την πορεία του αγώνα για τη Βόρειο Ήπειρο».

— Ο Πρόεδρος της ΟΜΟΝΟΙΑΣ **Λεωνίδας Παππάς** τον χαρακτήρισε ως «μία μεγάλη προσωπικότητα που δεν απογοητεύτηκε από τη γκρίνια και τον διχασμό που έχουμε μεταξύ μας

οι Βορειοηπειρώτες» και ευχαρίστησε τον Ξεν. Κοντούρη για όσα έκανε όλα αυτά τα χρόνια.

— Ο **Αλέκος Καχριμάνης** υπογράμμισε πως: «Ο Ξεν. Κοντούρης επιτέλεσε το καθήκον του με το παραπάνω, έκανε πολλή δουλειά με υπεύθυνο τρόπο. Στα δύσκολα ήταν παρών» και πρόσθεσε πως «έχουμε χρέος να ασχολούμαστε με τους Βορειοηπειρώτες». Παράλληλα, θύμισε την προσφορά του τιμώμενου και στο χώρο του ποδοσφαίρου ως προέδρου της ΕΠΣΗΠ επί σειρά ετών.

— Ο νέος Πρόεδρος του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Μελετών **Νίκος Υφαντής** έπλεξε το εγκώμιο του προκατόχου του. Όπως είπε, «το Ι.Β.Ε. επί προεδρίας Κοντούρη αγκάλιασε με αγάπη τους τσακισμένους συμπατριώτες μας. Έγινε το ζεστό καταφύγιο χιλιάδων κατατρεγμένων. Υπήρξε ακάματη συνειδηση που σε δύσκολους χρόνους κράτησε άσβεστη την αλήθεια. Αγωνίστηκε να αφυπνίσει τους Έλληνες. Οι προσπάθειες του Ιδρύματος και του Προέδρου του βάδιζαν παράλληλα με εκείνες του Σεβαστιανού».

Και οι ομιλίες...

Τρεις άνθρωποι που γνωρίζουν καλά τον Ξενοφώντα Κοντούρη, τόσο προσωπικά όσο κι επειδή συνεργάστηκαν μαζί του, ανέλαβαν να παρουσιάσουν το πολυσχιδές έργο και την προσφορά του.

— Πρώτος μίλησε ο πρώην υπουργός **Αντώνης Φούσας**, ο οποίος τον χαρακτήρισε πολυσχιδή προσωπικότητα και διακεκριμένο πατριώτη που υπηρέτησε με αυταπάνηση το μεγάλο εθνικό θέμα της Β. Ηπείρου: «Είναι ο άνθρωπος του υποδειγματικού χρέους, του καθήκοντος, της ευθύνης. Το Ι.Β.Ε. θα φέρνει πάντοτε τη σφραγίδα του», τόνισε και θύμισε στο ακροατήριο την περίφημη «δίκη των πέντε» κατά την οποία ο Ξενοφών Κοντούρης ανακηρύχθηκε πρόσωπο διά παντός ανεπιθύμητο στην Αλβανία! Τίτλος τιμής για τον ίδιο, όπως επισήμανε.

— Ο **Γεώργιος Δούβλης**, μέλος Δ.Σ. του Ι.Β.Ε., παρουσίασε την πορεία ζωής του τιμώμενου από τα μαθητικά του χρόνια μέχρι σήμερα και αναφέρθηκε αναλυτικά στις δράσεις και την πορεία του Ιδρύματος, αλλά και στη συνεργασία με τον φωτισμένο ιεράρχη Σεβαστιανό. Καταλήγοντας σημείωσε πως: «Ο Ξεν. Κοντούρης ό,τι έκανε το έκανε γιατί το πίστευε και το θεωρούσε χρέος του. Είναι κοινή η αναγνώριση της προσφοράς του».

— Τέλος, η **Ιωάννα Ζώτου**, Αντιπρόεδρος του Ι.Β.Ε. και κόρη του αείμνηστου **Μενέλαου Ζώτου**, εκ των ιδρυτών του, αναφέρθηκε σε προσωπικά της βιώματα και έκανε λόγο για μία «πολυσχιδή προσωπικότητα με σημαντικό εκτόπισμα στην κοινωνία των Ιωαννίνων που διαθέτει την ικανότητα να ενώνει και να συνθέτει αντιθέσεις και ξέρει να διοικεί».

— Η κόρη του τιμώμενου **Νικαίτη Κοντούρη**, διακεκριμένη σκηνοθέτης, διάβασε δύο επιστολές παλαιότερων ετών, οι συγγραφείς των οποίων εξήραν την προσωπικότητα του Ξενοφώντος Κοντούρη και το έργο που γίνεται από το Ι.Β.Ε.

Συγκίνηση Κοντούρη

Συγκινημένος ο επίτιμος Πρόεδρος του Ιδρύματος Βορειοηπειρωτικών Ερευνών, αφού αναφέρθηκε σε κάποιες λεπτομέρειες της δράσης του, επισημαίνοντας ιδιαίτερα τη βοήθεια του πρώην πρωθυπουργού Αντώνη Σαμαρά προς το Ι.Β.Ε., προειδοποίησε πως ενυπάρχει ο κίνδυνος στα Ελληνοαλβανικά σύνορα να βρεθούν σύντομα, με τις ευλογίες της Γερμανίας, περίπου 50.000 πρόσφυγες, με αποτέλεσμα να μεταβληθεί πληθυσμιακά η κατάσταση εκεί όπου υπάρχει συμπαγής Ελληνισμός!

Ευχαρίστησε δε όλους όσοι παραβρέθηκαν στην εκδήλωση που έγινε προς τιμήν του και ευχήθηκε στο νέο Δ.Σ. του Ιδρύματος να μεγαλουργήσει παρά τις δυσκολίες που θα βρει μπροστά του.

ΚΩΣΤΑΣ ΑΓΟΡΗΣ

ΣΠΟΝΔΗ ΣΤΟΝ ΠΕΡΙΚΛΗ ΤΣΑΠΑΡΗ, ΕΝΑ ΧΡΟΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ

Τέτοιες μέρες, πριν ένα χρόνο ακριβώς, φεύγοντας ο Γενάρης του 2015, έπαιρνε μαζί του, αναπάντεχα έναν καλό Ζαγορίσιο κι αγαπητό φίλο τον Πανωσουδενιώτη Περικλή Τσαπαρή.

Ένας χρόνος και η απουσία του, βαραίνει όλους όσους ζήσανε κοντά του, αλλά κι όλους όσους είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν.

Χρόνια τώρα, τις γιορτές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, έφταναν στο περιοδικό μας, από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, οι γεμάτες αγάπη και πατριωτικά αισθήματα ευχές του, πάνω σ' ένα υπέροχο Αιγυπτιακό ημερολόγιο, σε απομίμηση παπύρου. Εκείνο του 2015 ήταν και το τελευταίο και δεν θα το ξεκρεμάσουμε από τον τοίχο του γραφείου μας για να μας τον θυμίζει για πάντα.

Πέρασε κιόλας ένας χρόνος, που έφυγε, αλλά όσα κι αν περάσουν, η μνήμη του θα είναι πάντα ζωντανή, όχι μόνο στους δικούς του, και τους συγχωριανούς, αλλά και σ' όλους εμάς εδώ «στο Ζαγόρι μας» και κάθε χρόνο, τέτοιες μέρες, θα κάνουμε πάντα σπονδή στη μνήμη του.

Όπως μας πληροφόρησε η χήρα του η κα Βιβή, το ετήσιο μνημόσυνό του θα ψαλθεί στις 31-1-16 στον Ι. Ν. Αγίων Αναργύρων Αλεξανδρείας.

Μνημόσυνο θα γίνει την ίδια μέρα, από τους εδώ συγγενείς, και στους Αγίους Αναργύρους (Κάστρο Ιωαννίνων).

«Το Ζαγόρι μας»

«Ο Άγιος της Βίτσας Ζαγορίου Ιάκωβος ο Βαλαδής» Ο σύγχρονος, ταπεινός Ιεραπόστολος της Ηπείρου»

Του Δρος Χαράλαμπος Μ. Μπούσια
Μεγάλου Υμνογράφου της των Αλεξανδρέων Εκκλησίας

Εκδόσεις: Γραφικές Τέχνες, Ευθύμιος Κ. Σανιδάς Τηλ. 2109414233 - Αθήνα 2015

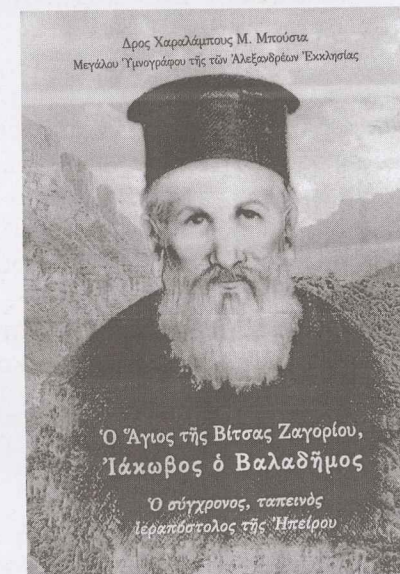
Ο βαθυστόχαστος συγγραφέας και μεγάλος Υμνογράφος, του από πάσης απόψεως τέλειου τούτου πονήματός του, καταπίνεται με ζέση πολλή, αψηφώντας κόπους, ταλαιπωρία, χάσιμο χρόνου, γιατί όχι και χρήματος, έσκαψε με υπομονή και επιμονή τις λιθοσωριές του χρόνου, εδώ στα δικά μας ορεινά και δυσπρόσιτα χωριά του Δυτικού Ζαγορίου, για να βρει, όχι όπως οι χρυσοθήρες σκάβουν τη γη για να βρουν χρυσό, αλλά για να βρει ο ίδιος ο συγγραφέας πρώτα κι έπειτα οι αναγνώστες του, πνευματικό θησαυρό που άφησε ο μακαριστός Γέροντας Ιάκωβος Βαλαδής, κατά το χρονικό διάστημα της διαμονής του στο Μοναστήρι Προφήτου Ηλίου Βίτσας Ζαγορίου και να τον βρουν —σαν επένδυση κατά την μετάβαση της ψυχής τους στους Ουρανούς.

Είχα την ευλογία να τον γνωρίσω τον Ιανουάριο του 1953, δηλαδή πριν 62 χρόνια, εδώ στα Γιάννινα, όταν πηγαίνοντας να υπηρετήσω τη στρατιωτική μου θητεία στο Κ.Ε.Ν. Κορίνθου, τον συνάντησα και πήρα την ευχή του.

Όμως, για να μη επεκταθώ περισσότερο —παρ' ότι πολύ το θέλω—, είς βάρος του χώρου του εντύπου που θα δημοσιευθεί, παραθέτω τον πίνακα περιεχομένων του εν λόγω βιβλίου, ελπίζοντας, σύν Θεώ, να επανελθώ.

Περιεχόμενα

- Πρόλογος
- Διαχρονική Αγιότης
- Σύγχρονος Άγιος
- Ο υψιπέτης αετός
- Ανατολή στο Αργυρόκαστρο
- Αποδημία στη Βασιλειούσα
- Στο Άγιον Όρος
- Επιστροφή στην πατρίδα
- Ζηλωτής του Προφήτη Ηλία
- Η Βίτσα και το Μοναστήρι της
- Μονοδένδρι-Βίτσα: Η πνευματική παλαιόστρα
- Ο πνευματιστής και η δύναμη του Σταυρού
- Πολλοί αι θλίψεις των δικαίων
- Κήρυκας της σταυρωμένης αγάπης
- Χορτασμός με πνευματική τροφή
- Ο Γέροντας και οι Ιταλοί
- Παρηγορία του σ' Άγιος Σώζων
- Διάσωση του εχθρού του
- Πνευματικό αλεξίφαρο
- Αλώβητος από τις νάρκες

Χαριτωμένο Γεροντάκι
- Συναντήσεις δύο συγχρόνων Αγίων

- Εκπλήρωση επιθυμίας ολόφωτος

- Ευωδίαζαν τα πόδια του

- Συνεπείς στα λόγια και στις πράξεις του

- Προσοχή κινήσεων

- Οφθαλμίατρος και φωτογραφία

- Φιλέρημο στρουθίο

- Μακάριο τέλος

- Η πορεία προς τον τάφο

- Πάντα ζωντανός

- Αναμνήσεις από τον Γέροντα

- Ύμνος τον εν οσίοις Γέροντα, Ιάκωβον Βαλαδήμον τον εν Βίτση Ζαγορίου ασκήσαντα

- Βιβλιογραφία

Και τελειώνοντας ανεπιφύλακτα το συνιστώ, τόσο στους φίλους αναγνώστες του περιοδικού, όσο και σε όλους τους Ηπειρώτες ιδιαίτερα δε στους Ζαγορίσιους. Το χρόνο που θα διαθέσουν για να το διαβάσουν να είναι βέβαιοι, ότι δεν θα πάει χαμένος. Εμείς οι Ζαγορίσιοι δεόντως πρέπει να τον τιμούμε και να τον σεβόμαστε.

Ο Γέροντας Ιάκωβος εκοιμήθη στις 15 Φεβρουαρίου του 1959

«Απολυτίκιον

Ήχος πλ. α., τον συνάρχον Λόγον

Αγγελόβιε πάτερ, αγγελοφρούρητε, ο συνοικών νυν Αγγέλαις, Μονής σειπτού Ηλίου, του εν Βίτση Ζαγορίου εγκαλώπισμα, Μάκαρ Ιάκωβε, πολλών θαυμάτων αυτοურγέ, ο νάρκην εχθρών πατήσας και σώως μείνας, εκ νάρκης παθών ημάς και λύπαις λύτρωσαι. (Σελ. 6)

Ιωάννης Γ. Παπαϊωάννου

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΙΑΤΡΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΗ ΤΣΟΥΜΑΝΗ
Ιατρού Μικροβιολόγου - Βιοπαθολόγου

Γρηγορίου Σακκά 3, Ημιόροφος, Ιωάννινα
τηλ. 26510 78911 Κιν. 6981446689

Συμβεβλημένοι με Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και όλα τα ταμεία

Αιμοληψίες κατ' οίκον κατόπιν ραντεβού

Από το αρχείο του Παπυγκιώτη Μιχαήλ Σκούρτη

Ο Μιχαήλ Σκούρτης, οδοντίατρος από το Πάπιγκο, ήταν θείος μου, αδελφός του πατέρα μου, Οδυσσέα Σκούρτη.

Τελείωσε το Σχολαρχείο στο Πάπιγκο και στη συνέχεια φοίτησε στην Αγγλική Εμπορική Σχολή Μπάξερ της Σμύρνης, όπου ζούσε η οικογένειά του. Μετά την μικρασιατική καταστροφή η οικογένειά του εγκαταστάθηκε στα Γιάννενα και εκεί ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Γυμνάσιο Αρρένων. Το 1925 άρχισε να φοιτά στην οδοντιατρική σχολή Αθηνών, το 1932 πήγε στο Παρίσι για την ολοκλήρωση των σπουδών του. Εγκαταστάθηκε στα Γιάννενα και εργάστηκε ως οδοντίατρος και τα τελευταία χρόνια στο Κεφαλόβρυσο. Διετέλεσε πρόεδρος του Οδοντιατρικού Συλλόγου Ιωαννίνων για 20 χρόνια.

Τον διέκρινε το πάθος για τη δημοσιογραφία. Ήταν άνθρωπος πνευματώδης, με οξυδέρκεια και πρωτοπόρος στις ιδέες και στις

απόψεις. Τολμούσε να εκφράζει τις θέσεις του για θέματα κοινωνικού, πολιτικού και πολιτισμικού προβληματισμού, χωρίς να υπολογίζει το κόστος. Οι ιδέες και οι προτάσεις του ήταν πάντα πολύ μπροστά από την εποχή του.

Τη δεκαετία του '60 και του '70 τις ιδέες του αυτές τις δημοσιοποίησε υπό μορφή επιστολών στην εφημερίδα των Αθηνών «Το Βήμα».

Έχει αφήσει αξιόλογο αρχείο ποικίλου ενδιαφέροντος. Από το αρχείο αυτό έχω επιλέξει μερικές επιστολές που αναφέρονται κυρίως στην αξιοποίηση του φυσικού πλούτου της Ηπείρου. Και μία –προφητική– για τη ζεύξη Ρίου-Αντιρρίου.

Διαβάζοντάς τες θα κρίνετε και θα βγάλετε τα συμπεράσματά σας μόνοι σας. Τα σχόλια περιττεύουν.

Ελένη Σκούρτη

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ 24/

Κύριε Διευθυντά,
Παρακολουθώ με έθνική υπερηφάνεια τήν δραστήρια αποδοτικότητα του Δασικού Τομέως του Υπουργείου Γεωργίας, του οποίου προϊστάμενοι είναι εκλεκτοί Δασολόγοι εις μόρφωσι καί ενθουσιασμό όσο καί εργατικότητα. Μιά μας υπόδειξι για αξιοποίηση του δειντού συγκροτήματος τής Πίνδου, φρονούμε πώς θά τύχη προσχής καί θά δοθῇ ἡ πρόπουσα λύσι, ὥστε νά συντελέσῃ θετικά εἰς τήν συγκράτησι ὁλοκλήρων παραμεθωρίων περιοχών. Εἰς τήν Κονίτσα, ἀπό χρόνια πολλά λειτουργεῖ τό Ἀναγνωστοπούλειο Γεωργικό Σχολεῖο κατὰ παράδασιν τῆς διαθήκης τοῦ εὐεργέτου ἀειμνήστου Μιχαήλ Ἀναγνωστοπούλου ἐκ Παπίγκου Ζαγορίου, διότι ὁ διαθέτης ρητῶς καί σαφῶς γράφει γιά Γυμνάσιο, ἡ δέ μετατροπή τῆς διαθήκης ἐγίνε ἀπό τόν ἐδῶ καί ἐκτός τῆς Ἑλλάδος ἐκτελεστέας καί τοῦ τότε Ἐπισκόπου Βελλάς καί Κονίτης Σπυρίδωνος Βλάχου. Προπολεμικά συνετηρεῖτο ἀπό τά ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος, μεταπολεμικῶς, ὅμως, συντηρεῖται ἀπό τό κράτος καί ἀπό τά κατά μήνα 800 δολάρια, ἐκ τῶν τόκων τοῦ εἰς Ἀμερικὴν εὐρισκομένου κεφαλαίου. Τότε ἐδικαιο-λογεῖτο κάπως ἡ δημιουργία τοῦ σχολείου αὐτοῦ, μιά καί πρό σαράντα χρόνια ὑστερούσαμε εἰς τήν γεωργίαν, εὐτυχῶς τῶρα καί πληθώρα γεωπόνων ἔχουμε καί φάρμακα γεωργικά, λιπάσματα καί μηχανήματα, ὅπου ἡ πατρὶς μας Ἑλλάς κατέλαβε ἐπίζηλον θέσιν εἰς τόν γεωργικόν τους τομέα ἔναντι ἄλλων κρατῶν. Φρονῶ πώς τό σχολεῖο αὐτό πρέπει νά μετατραπῇ σέ μιά μεσοδασική σχολή μέ τήν τεράστια περιοχὴ τῶν 800 καλλι-εργησίμων ἀρδευτικῶν στρεμμάτων ὅπου διαθέτει. Ἐκεῖ εὐχερῶς θά δημιουργηθοῦν δασικά φυτώσια, πειραματισμοί ἀπὸ διάφορα ταχείας ἀναπτύξεως δένδρων πᾶράλληλα μέ τήν ἐκπαίδευσιν δασικῶν χρῆσιμων γιά τήν ἀναδόσασιν τῆς φαλακρῆς Πίνδου καί τήν προστασία τῆς δασωμένης. Ἡ προσοχὴ καί τό ἐνδιαφέρον ὅλων μας πρέπει νά στραφῇ πρὸς τό πράσινο, τήν δημιουργίαν δασῶν καί τήν προστασίαν καί βελτίωσιν τῶν ἤδη ὑπαρχόντων, ὅπως ἐτονίσθη κατὰ τό πρό ἔτων εἰς Στρασβοῦργον συνεληθόν συνέδριον, προτείνοντας μάλιστα νά χαρακτηρισθῇ τό δεινὸν συγκρότημα τῆς Πίνδου Ἐθνικὸ Πάρκο. Ὅλα τά Κράτη συναγωνίζονται εἰς τήν δημιουργίαν δασῶν ἅς τοὺς ἀκολουθήσωμε καί ἡμεῖς μιά καί ὁ Θεὸς τῆς Ἑλλάδος μᾶς χάρισε εὐφυΐαν, δημιουργικότητα καί ἀπιδόσφαιρα καθάρια. Ἔτσι τό θρόϊσμα τῆς πύ-κης, τῆς ἐλάτης, τῆς δρυὸς τῆς Πίνδου μας θά εὐγνω-μονῇ τοὺς πρωτεργάτας τῆς καί θά ἀπαλύνη οικονομικά τῖς πονεμένες καρδιές τοῦ δειντοῦ αὐτοῦ κόσμου, πᾶράλληλα μέ τόν ἐθνικὸν δασικὸν πλοῦτον, ὅπου θά κληρο-δοτήσωμε εἰς τοὺς ἐπιγόνους μας.

Μετά τιμῆς
ΜΙΧΑΗΛ ΣΚΟΥΡΤΗΣ
Χειρουργός - ὁδοντίατρος

Ἰωάννινα, 19.8.65

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

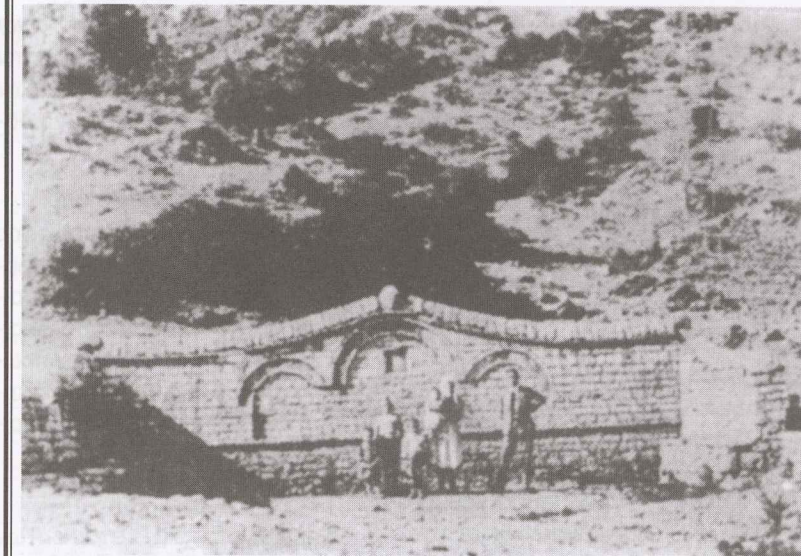
ΠΡΩΤΑ ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΚΑΙ ΚΑΤΟΠΙΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Κύριε Διευθυντά,
Διάβασα στὶς ἐφημερίδες ὅτι τό Ὑπουργεῖο Δημο-σίων Ἔργων καταρτίζει τή μελέτη κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ Σουνίου — Ὠρωποῦ. Ἐχῶ τή γνώμη πὼς ἄλλοι δρό-μοι, ἐθνικοί, ἔχουν προτεραιότητα. Καί μ' αὐτοὺς θά πρέπει ν' ἀσχοληθῇ ἡ ἀρμοδία ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουρ-γεῖου Δημοσίων Ἔργων. Καί εἶναι οἱ δρόμοι αὐτοὶ οἱ ἐξῆς: 1) Ἡ κατασκευὴ τῆς ὁδοῦ Ἀθηνῶν — Λουτρακίου — Ἰτέας — Ναυπάκτου — Ἀντιρρίου — Ἀγρινίου, γιά νά μὴν θαλασσοπνίγνυνται οἱ κάτοικοι τῆς Βορειο-δυτικῆς Ἑλλάδος στόν πορθμὸ τοῦ Ρίου, ἀλλά καί νά μὴν ἐξανεμίζουν τά θαλάσσια τους στήν Πάτρα, ὁσάκις λόγω θαλασσοταραχῆς εἶναι ἀδιάβατος ὁ πορθμὸς τοῦ Ρίου. 2) Ἡ ὁδικὴ σύνδεσις Ἡπείρου — Μακεδονίας, μέσω Ζαγορίου ἢ Κονίτης, γιά νά διοχετεύωνται τα-χύτερα καί ἀσφαλέστερα τά φρούτα καί τά λαχανικά τῆς Μακεδονίας, μέσω Ἡγουμενίτης, μέ τά πορθμεία στήν Τεργέστη καί στοὺς ἄλλους λιμένες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἀλλά καί ἄλλα ὀφέλη θά προκύβουν ἀπὸ τή σύνδεσιν αὐτή: α) Θά γίνῃ συστηματικὴ ἐκμετάλλευσιν τοῦ δασικοῦ πλοῦτου τῆς Πίνδου, πού καλύπτει τὰ 56% τοῦ ὅλου δασικοῦ πλοῦτου τῆς Ἑλλάδος. 6) Θά δημι-ουργηθοῦν διομηχανιές δασικῶν προϊόντων, πού στεροῦν-ται τελείως τά Ἰωάννινα. Ἡ Ἡπειρος εἶναι τό μόνο διαμέρισμα πού δέν διαθέτει οὔτε μιά διομηχανικὴ μο-νάδα. γ) Θ' ἀναπτυχθῇ ὁ τουρισμός τῆς Ἡπείρου καί τῆς Μακεδονίας. 8) Θά ἀναζωογονηθοῦν οἱ ἐπαρχίες τῆς Ἡπείρου καί Μακεδονίας, ἀπὸ τίς ὁποῖες θά διέλθῃ ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς καί θά γίνῃ μιά ἀνάσχεσις τοῦ ρεύματος τῆς μεταναστεύσεως. 3) Ἡ ὁδικὴ σύνδεσις Πρεβέζης — Ἀρτης — Τρικάλων, γιά νά διοχετεύωνται ταχύτερα καί ἀσφαλέστερα τά φρούτα τῆς Θεσσαλίας, μέσω Πρεβέ-ζης, μέ τά πορθμεία στοὺς λιμένες τῆς Δυτικῆς Εὐρώ-πης. Καί αὕτη ἡ ἐθνικὴ ὁδὸς θά συμβάλῃ στή συστημα-τικὴ ἐκμετάλλευσιν τοῦ δασικοῦ πλοῦτου τῶν Τζουμέρ-κων καί τῶν Ἀγιάφων καί θ' ἀποδώσῃ στόν Τουρισμό παρθένα ἐδάφη. 4) Καί τελευταία ἡ σιδηροδρομικὴ σύν-δεσις Ἡπείρου — Θεσσαλίας, μέσω Καρδίτσας, ἢ Ἡ-πείρου — Κοζάνης. Αὐτοὶ οἱ δρόμοι εἶναι ἀπαραίτητοι καί πρέπει νά προηγηθοῦν καί ὄχι ὁ τουριστικὸς Σου-νίου — Ὠρωποῦ. Ὁ Σαρωνικὸς κόλπος εἶναι ἀρκέτος γιά τά θαλασσινὰ μπάνια τῶν Ἀθηναίων. Ἀλλά καί πρὸς τὸν Ἐυβοϊκὸν κόλπον πλείστοι ὅσοι ἄλλοι οδηγοῦν.

Μετά τιμῆς
Ν.Κ.

Ε Π Ι Γ Ρ Α Μ Μ Α

Σε μια παλιά, ωραία βρύση της Αρίστης (Ζαγορίου) που παραμορφώθηκε

Η βρύση όπως ήταν πριν παραμορφωθεί

Εδώ κάποτε σωζόταν μια βρύση παινεμένη, με ανίδες, με σαμάρια και πετροπελεκημένη από ξακουστούς μαστόρους και τον μαστρογεωργάκη, που στο σκάλισμα της πέτρας είχε ξέχωρο μεράκι.

Ήταν του χωριού στολίδι και την καμαρώναν οὔλοι, ὅσοι βγαίνανε τα βράδια ἔξω γιὰ το «πηγαδοῦλι», ἢ τὴ θεά ν' ἀπολαύσουν π' ἀνοιγόταν βορεινά, ἢ ναῖδουν ἀν γυρίζαν ὅλα τῶν τὰ ζωντανά.

Εἰς τὴν μνήμην Παπακώστα, τοῦ παλίου καιροῦ λευίτη, χτίσανε τὴ βρῆση τοῦτη, λίγο πέρα ἀπὸ τὸ σπίτι. Καὶ σχωρονούσαν τὴν ψυχὴ τοῦ ντόπιοι καὶ περαστικοί, ὅσοι λίγο ξαποσταῖναν στὰ πεζούλια τῆς ἐκεῖ.

Δεν τὴν πείραξεν ὁ δρόμος, πού ἀνοίχτηκε σιμὰ τῆς λίγο μόνο ξεστράτισαν τὰ κρυστάλλινα νερά τῆς. Μ' ἀν ἀπείραχτ' ἀπ' τὰ χρόνια καὶ τὸ δρόμο εἶχε μείνει, δὲν τῆς ἐμέλλε νὰ ζήσῃ με τὴν ὄψη τῆς ἐκεῖνη.

Η βρύση όπως είναι σήμερα

Αγαπητέ Ἀγγελε
Απὸ αὐτοῦ ψηλά πού εἶσαι καὶ βλέπεις τὴ σημερινὴ Παπα-Κωστέικη βρύση ἀσφαλῶς θὰ χαίρεσαι γιὰ τὴν ἀποκατάστασή τῆς.
Γεώργιος Ζαχάρης

Η βρύση όπως ήταν το 1973

Καὶ ὁ νέος κοινοτάρχης ἔργα ἤθελε νὰ χτίσῃ, μα δὲν ἤξερεν καθόλου τὰ παλιά νὰ ἐκτιμῇ. Ἔτσι ἡ βρύς ἡ παινεμένη, πούχε τόση χάρη ξαματώθηκε μιά μέρα κι ἐγίνε ...ντουβάρι

Συντρίμι ἐγίνε κι ἡ πλάκα ἐπάνω, ἡ κοκκινωπὴ με τοῦ λευίτη τ' ὄνομα καὶ τὸ σταυρό... ντροπὴ!

ΑΓΓΕΛΟΣ ΑΡΙΣΤΗΝΟΣ

1) Πηγαδοῦλι: γραφικὴ τοποθεσία στὴν εἰσοδὸ τῆς Αρίστης, ὅπου ἡ παραμορφωμένη σήμερα «Πηγὴ Παπακώστα» καὶ γύρω: τὸ εἰκόνισμα ὅπου γινόταν τὸ ξεπροβόδημα τῶν ξενιτε-μένων, ἡ λούτσα, πού δεχόταν τὰ νερά τῆς πηγῆς, τὸ σιάδι, ὅπου τὸ χωριὸ το παιδοῦλι ἐπαῖζε τὰ βράδια τὰ σκλαβάκια καὶ ἄλλα παιχνίδια (οἰξίμο πέτρας, πῆδημα στὰ τρία κλπ) καὶ στὴν ἀκρὴ τοῦ αλώνι με τὴ μοναδικὴ θεὰ πρὸς τὴ Β. Ἡπειρο.

Α. Α.
(Εφ. Ἡπερ. Μέλλον, Αθ. 15-10-1973)

Η ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ

Το αχαμνό μπουρίνι πού'ρχεται κροτώντας και υφέρποντας από βαθιά σκουντώντας και λυγίζοντας με τη σφοδρή νεροποντή ό,τι ισχνό κι' ουτιδανό ανθίσταται μπροστά του, σείει άτακτα με κίνδυνο να ξεκλωνίσει τις λεπτοφυείς κορμοστασιές των δένδρων, φρυμάζει υπόκωφα, εκβάλλοντας μέσ' από τους φορτωμένους πόρους του, νημάτια λειψής φωτιάς κι' ακονισμένο ρόγχο.

Σβαρνάει με μιάς κι αναμασάει καταγής τα απορριφθέντα φύλλα.

Πλήττει δε με περισσή βιαιότητα λες και πάει ν' αποσπάσει τα ασθενή λουλούδια.

Παρέρχεται η καταιγίδα. Ήδη, ο κεραυνός ακούεται ασθενικά. Ο ήλιος αποσπάται από τα νέφη. Ευδιάζει. Όλα παιγνιδίζουν με το ασημί και τις αντανάκλασεις της βροχής. Και τα πουλιά με τα γλυκά τους πίφερα, με τα βιολιά, τα φλάουτα, τα κλαρινέτα, τις βιόλες, με τα πνευστά, τα κόρνα και τα όμποε, ξαναγεμίζουν με το συμφωνικό τους ποίημα την τεταμένη έως πριν και άφωνη ατμόσφαιρα. Χαρά Θεού!

Και οι άνθρωποι ξέγνοιαστοι πια και χαρωποί, κινούν ξανά για την πρωτερινή τους δούλεψη.

Θέ μου, σ' αυτό το συμπαντικό αλισβερίσι, που αδαώς και άνευ της συγκατανεύσεώς μας, μετέχουμε, τ' είναι τούτος ο ενορχηστρωμένος κύκλος με τις εκάστοτε μετεωρολογικές του εναλλαγές, πέρα από'να κρουστό και σκυθρωπό επαναβλεφάρισμα της φύσης;

[Ακούοντας την 6η Συμφωνία (Ποιμενική), μέρος 8ο (Καταιγίδα), του Λούτβιχ Βαν Μπετόβεν].

Φωκίων Ιωάν. Καψάλης

Ο ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ μείωση των αντικειμενικών αξιών, τουλάχιστον στο μισό

Την μείωση των αντικειμενικών αξιών κατά 50% στο Ζαγόρι και κατά μεγαλύτερο ακόμα ποσοστό στα μαρτυρικά χωριά, πρότεινε το Δημοτικό Συμβούλιο, κατά την τελευταία του συνεδρίαση.

Τα επιχειρήματα που αναπτύχθηκαν στην απόφαση αυτή, έχουν ως εξής: «Οι αντικειμενικές αξίες, όπως προσδιορίστηκαν πρόσφατα, είναι κατά πολύ υψηλότερες από τις πραγματικές. Δεν συνυπολογίσθηκαν στοιχεία όπως η παλαιότητα της πλειονότητας των ακινήτων, το πολλαπλάσιο κόστος διατήρησης, συντήρησης, επισκευής και ανακαίνισης, σε σύγκριση με το αντίστοιχο κόστος των συμβατικών κτιρίων και οι ελλείψεις σε υποδομές. Παρόλο που σε όλους τους οικισμούς στο Ζαγόρι τίθενται αυστηροί ή και αυστηρότατοι περιορισμοί στη δόμηση με το ΠΔ Ζαγορίου, σχεδόν όλοι είναι παραδοσιακοί, κάποιοι έχουν κηρυχθεί ως ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και ως ιστορικοί τόποι και παρόλο που το Σύνταγμα της Ελλάδος προβλέπει προστασία των παραδοσιακών στοιχείων και αποζημίωση των ιδιοκτητών, ο Αρχαιολογικός Νόμος προβλέπει επιχορήγηση ή και παροχή άλλων οικονομικών κινήτρων στους ιδιοκτήτες κτιρίων που βρίσκονται σε ιστορικούς τόπους ή παραδοσιακά σύνολα, οι επιταγές αυτές δεν αποτυπώνονται στις ισχύουσες, υψηλότερες, αντικειμενικές αξίες και στους επιβληθέντες φόρους.

Επιπλέον, δεν συνυπολογίσθηκαν οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στην περιοχή, όπως το πλήθος των κατεστραμμένων μαρτυρικών χωριών, ο ελάχιστος γερασμένος και οικονομικά ανενεργός πληθυσμός, η απουσία κοινωνικής πρόνοιας, υγειονομικής περιθαλψής, δομών εκπαίδευσης, συγκοινωνιακής σύνδεσης και οι υποτυπώδες τεχνικές υποδομές».

(ΠΡΩΙΝΑ ΝΕΑ 20/12/15)

Έχει «σπάσει» λόγω καθίζησης

Βαίνει προς αποκατάσταση η επαρχ. Οδός Κήπων-Νεγάδων Εγκρίθηκε πίστωση κι έγινε μελέτη από την Περιφέρεια

Δόθηκε, επιτέλους, λύση στο σοβαρό πρόβλημα που απασχολούσε, από χρόνια, τους κατοίκους των Νεγάδων, του ωραίου θερέτρου της περιοχής Ζαγορίου.

Πρόκειται για την αποκατάσταση του Τμήματος της 45ης Επαρχιακής οδού Κήπων-Νεγάδων, το οποίο, λόγω καθίζησης του οδοστρώματος, εμπόδιζε την διέλευση των τουριστικών λεωφορέων.

Με απόφαση του Περιφερειάρχη κ. Αλέξ. Καχριμάνη, ο οποίος, λόγω σχετικού δημοσιεύματος του «Π.Α.» επισκέφθηκε την περιοχή, εγκρίθηκε πίστωση 40.000 ευρώ.

Ήδη, εκπονήθηκε από την αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας σχετική μελέτη, η οποία διαβίβαστηκε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-Δυτικής Μακεδονίας, για την έγκριση των περιβαλλοντολογικών όρων.

Οι εργασίες

Όπως έγινε γνωστό, οι εργασίες που θα εκτελεσθούν περιλαμβάνουν την μετατόπιση του άξονα της οδού στην θέση, όπου η κατολίσθηση του οδοστρώματος, για 80 μέτρα περίπου προς το ανάντι πρανές, εκτιμώντας ότι η οδός θα εδρασθεί στο «υγιές» εδαφικό υπόστρωμα εκτός του

κύκλου της ολίσθησης που είναι σε εξέλιξη (ερπυσμός) και την κατάλληλη αποστράγγιση των επιφανειακών και υπογείων υδάτων.

Πότε θα ολοκληρωθεί

Σύμφωνα με την εκτίμηση της αρμόδιας υπηρεσίας, η δημοπράτηση του έργου θα πραγματοποιηθεί εντός του προσεχούς Απριλίου. Εκτιμάται ότι η ολοκλήρωση του έργου θα πραγματοποιηθεί πριν από την έλευση της θερινής περιόδου.

Οι κάτοικοι

Σημειώνεται ότι, κάτοικοι των Νεγάδων, στην επιστολή τους προς τον «Π.Α.» γράφουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Υπενθυμίζουμε στον Περιφερειάρχη κ. Αλέξ. Καχριμάνη την υπόσχεση την οποία έδωσε δημόσια στους κατοίκους, ότι θα αποκατασταθεί σταδιακά, ο δρόμος Νεγάδων-Φραγκάδων - Λεπτοκαρυάς (45η επαρχιακή οδός). Έγιναν ορισμένες εργασίες προ ετών κι έκτοτε ουδέν! Οι κάτοικοι και οι επισκέπτες προκειμένου να επισκεφθούν τα ανωτέρω χωριά, πρέπει να κάνουν το γύρο της ... Πελοποννήσου!...».

Έχουν άδικο οι κάτοικοι; Ασφαλώς όχι.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΤΣΕΤΣΗΣ

ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ

ΓΕΡΑΝΙΟΥ 41 ΤΚ 104 31

ΤΗΛ. 210 5246809 FAX 2105141339

Πρόσκληση

Το Δ.Σ. της ΕΝΩΣΗΣ των ΖΑΓΟΡΙΣΙΩΝ καλεί τα μέλη της, τους Ζαγορίσιους και τους φίλους του Ζαγορίου να τιμήσουν με την παρουσία τους την ετήσια εορταστική εκδήλωση της Ένωσης: **«Το κόψιμο της πίτας του Ζαγορίσιου».**

Η εκδήλωση θα γίνει φέτος στις **14 Φεβρουαρίου 2016**, ημέρα **Κυριακή**, στις εγκαταστάσεις της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής στο Χαλάνδρι, οδός Ριζάρη 1, σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα:

09.00 Εκκλησιασμός στον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου
10.30 μέχρι 11.30 προσφορά καφέ-αναψυκτικού, κόψιμο βασιλόπιτας
11.30 ομιλία του Δημάρχου Ζαγορίου κ. Βασ. Σπύρου με θέμα: «Το Ζαγόρι σήμερα, δυνατότητες και προοπτικές»
12.30 Απολογισμός απερχόμενου ΔΣ, εκλογή εφορευτικής επιτροπής και προέδρου Γ.Σ. και κατάθεση υποψηφιοτήτων.
13.00 Ψηφοφορία για την εκλογή ΔΣ
13.30 προσφορά κεράσματος από την Ένωση.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Πρόεδρος
Γεωργ. Τσουμάνης

Ο Γεν. Γραμματέας
Γεωργ. Χατζηγιάννης

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ (Ι.Λ.Ε.Ζ.) - «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2015

A) ΕΣΟΔΑ

1) Από συνδρομές-προσφορές-ενισχύσεις έτους 2015	25.867
2) Υπόλοιπο διαθέσιμο 31.12.2014	482
Σύνολο εσόδων έτους 2015	26.349

B) ΕΞΟΔΑ

1) Εκτύπωση εφημερίδας-φάκελοι-μπλοκ	6.060
2) Αυτοκόλλητα φακέλων	414
3) Διακίνηση εφημερίδας - ταχ/κά κλπ.	5.820
4) Αγορά γραμματοσήμων εξωτερικού κλπ.	951
5) Έξοδα διεκπεραίωσης εφημερίδας	4.200
6) Ενοίκια γραφείου (12x230)	2.760
7) Κοινόχρηστα γραφείου	340
8) Αγορά βιβλίων - βιβλιοδεσία - γραφική ύλη	500
9) Δ.Ε.Η.	1.177
10) Ο.Τ.Ε.	1.071
11) Δ.Ε.Υ.Α.Ι.	126
12) Μικροέξοδα Γραφείου	1.581
13) Εισπρακτικά εις κ. Μιχαήλ Παππά 20%	510
14) Αγορά FAX και εγκατάσταση	240
Σύνολον εξόδων έτους 2015	25.750
Υπόλοιπο ταμείου 31.12.2015	599
Σύνολο	26.349

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΤΟΥΣ 2016

A) ΕΣΟΔΑ

1) Από συνδρομές - προσφορές - ενισχύσεις	25.000
2) Υπόλοιπο 31.12.2015	599
Σύνολο εσόδων έτους 2016	25.599

B) ΕΞΟΔΑ

1) Εκτύπωση εφημερίδας-φάκελοι-μπλοκ	7.000
2) Διακίνηση εφημερίδας -ταχ/κά- κλπ.	6.000
3) Αυτοκόλλητα φακέλων-μελάνι	500
4) Έξοδα διεκπεραίωσης εφημερίδας	3.600
5) Ενοίκια Γραφείου (12x230)	2.760
6) Κοινόχρηστα Γραφείου	400
7) Αγορά βιβλίων - βιβλιοδεσία - γραφική ύλη	500
8) Δ.Ε.Η.	1.000
9) Ο.Τ.Ε.	1.000
10) Δ.Ε.Υ.Α.Ι.	200
11) Διάφορα μικροέξοδα γραφείου	1.500
12) Εισπρακτικά 20%	500
Σύνολο εξόδων	24.960
Υπόλοιπο 31.12. 2016	639
Σύνολο	25.599

Ιωάννινα 31-12-2015

Ο Πρόεδρος
B. ΤΖΙΟΒΑΣ

Ο Γραμματέας
Σ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ο Ταμίας
Ι. ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ

Με την ευκαιρία της δημοσιοποίησης του οικονομικού απολογισμού του λήξαντος έτους 2015 του Περιοδικού μας και τον προϋπολογισμό του έτους 2016, θεωρώ υποχρέωση ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου και υπεύθυνος ταμίας να ενημερώσω το πολυπληθές αναγνωστικό κοινό, ότι όπως όλοι έτσι και το Περιοδικό μας διέρχεται οικονομική κρίση και η εύρυθμη μηνιαία κυκλοφορία του δυστυχώς θα αντιμετωπίσει οικονομικά προβλήματα προερχόμενα από τη δυσκολία ή αμέλεια πολλών συνδρομητών, παρά τις ειδοποιήσεις μας, ν' ανταπεξέλθουν στις ετήσιες συνδρομές των, οι οποίες αποτελούν τη μόνη πηγή εσόδων.

Επίσης να επισημάνω ότι πολλοί από τους συνδρομητές μας δυστυχώς διακόπτουν τη συνδρομή τους χωρίς όμως προηγουμένως να εξοφλούν τις ληξιπρόθεσμες οφειλές τους ως θα όφειλαν προς το Περιοδικό μας, δημιουργώντας έτσι διπλό πρόβλημα.

Για την ενημέρωσή σας σημειώνω ότι οι ληξιπρόθεσμες οφειλές συνδρομητών (ετών 2013 - 2014 - 2015) ανέρχονται στο δυσβάσταχτο ποσό των **16.650 ευρώ** και κατανέμονται ως εξής:

- Συνδρομές πόλεως Ιωαννίνων	5.040
- Συνδρομές πόλεως Αθηνών	5.910
- Συνδρομές Ζαγορίου	3.000
- Συνδρομές άλλων πόλεων και εξωτερικού	2.700
Σύνολο	16.650

Θερμή παράκληση και πάλι προς όλους τους φίλους συνδρομητές για την τακτοποίηση των υποχρεώσεών τους προς «Το Ζαγόρι μας», συμβάλλοντας έτσι στην εύρυθμη και τακτική κυκλοφορία του.

Ο ταμίας Ιωάννης Τσεκούρας

ΟΙ ΕΥΧΕΣ ΜΑΣ ΣΤΗΝ «ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΠΥΡΣΟΓΙΑΝΝΗΣ»

Το Σάββατο 16 Γενάρη η «Προοδευτική Ένωση Πυρσόγιαννης» γιόρτασε τα 90 χρόνια από την ίδρυσή της το 1926. Ευχαριστούμε θερμά για την ευγενική πρόσκληση προς την Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Ζαγορίου και το περιοδικό «Το Ζαγόρι μας», ευχόμενοι η Ένωσή τους να διπλασιάσει τα χρόνια της, προσφέροντας στη Πυρσόγιαννη και σ' όλα τα χειμαζόμενα ιστορικά Μαστοροχώρια.

«Το Ζαγόρι μας»

ΔΗΜΟΣ ΖΑΓΟΡΙΟΥ

Ευχαριστήριο

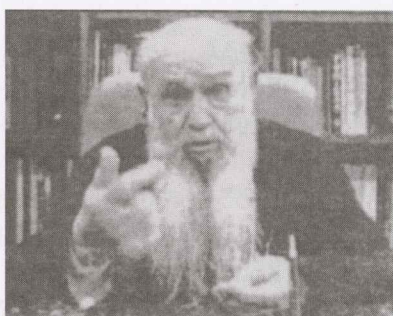
Ο Δήμος Ζαγορίου ευχαριστεί τον **Πτηνοτροφικό Συνεταιρισμό Ιωαννίνων «Η ΠΙΝΔΟΣ»** για τη δωρεά σημαντικής ποσότητας κρεάτων (κοτόπουλου) για το Κοινωνικό Παντοπωλείο του Δήμου. Η ενέργεια αυτή καταδεικνύει το ενδιαφέρον και την ευαισθησία της γνωστής Γιαννιώτικης εταιρίας για τα προβλήματα των συμπολιτών μας σε μια δύσκολη περίοδο για την ελληνική κοινωνία.

Ενώ ιεραρχούσε στη Θεσσαλονίκη

Μέσα στον Ι. Ν. του Αγ. Δημητρίου άφησε την τελευταία του πνοή ο π. Δημ. Βακάρος

Καταγόταν από το Βρυσόχωρι Ζαγορίου, με έντονη προσφορά στην Ορθοδοξία και στον Ελληνισμό

Ένας από τους πλέον διακεκριμένους Ηπειρώτες ιερωμένους, ο πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Βακάρος, άφησε προχθές την τελευταία του πνοή, μέσα στον Ιερό Ναό του Πολιούχου της Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου, κατά την ώρα ιεουργίας του!

«Πνευματικό καμάρι» της Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζει τον κοιμηθέντα ιερέα, η έγκυρη εκκλησιαστική ιστοσελίδα ekklesia online, παραθέτοντας παράλληλα το πλούσιο βιογραφικό του, με δράσεις πάντα στην υπηρεσία της Εκκλησίας και του ανθρώπου. «Καμάρι» όμως ήταν και για τη γενέθλια γη του, το Βρυσόχωρι Ζαγορίου, στο οποίο γεννήθηκε το Νοέμβριο του 1937 για να «ανοιχθεί» στη συνέχεια –ξεκινώντας την πορεία του από το Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς– στους ορίζοντες της Ορθοδόξιας και του Ελληνισμού.

Το 1963 χειροτονήθηκε διάκονος και πρεσβύτερος στον Ιερό Ναό Γεννήσεως της Θεοτόκου Παναγούδας Θεσσαλονίκης, όπου και τοποθετήθηκε αρχικά ως εφημέριος. Το 1969 έφυγε για σπουδές στην Αμερική και όταν επέστρεψε τοποθετήθηκε ως εφημέριος στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Θεσσαλονίκης.

Σπουδές και προσφορά

Ο μακαριστός Δ. Βακάρος, ήταν πτυχιούχος: α) Του Ιεροδιδασκαλείου Βελλάς Ιωαννίνων, β) Της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ., γ) του General Theological (Master's Degree στη Θεολογία) της Νέας Υόρκης των Η.Π.Α., δ) Του Ινστιτούτου Θεραπευτικής και Κοινωνικής Παιδαγωγικής του Ψ.Κ.Β.Ε., ε) Του Μακεδονικού Ωδείου Θεσσαλονίκης στη βυζαντινή μουσική και στ) Διδάκτωρ Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Μετεκπαιδεύτηκε: α) στο

Τμήμα Μεταπτυχιακών Σπουδών της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. (1966-1968), β) στο Πανεπιστήμιο της Γιούτα των Η.Π.Α. στη Φιλοσοφία (1970-1972), γ) στο General Theological Seminary της Νέας Υόρκης στη Λειτουργική Θεολογία και Ομιλητική (1972-1974).

Υπηρέτησε ως καθηγητής της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (1976-1978), διέτελεσε Διευθυντής αναγνωρισμένων Ελληνορθόδοξων σχολείων της Αμερικής (1970-1976) και από το 1990 μέχρι 30 Ιουνίου 2005 διέτελεσε διευθυντής της Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Θεσσαλονίκης.

Υπηρέτησε επί μακρόν στη θέση του προεδρεύοντος του Θεαγενείου Αντικαρκινικού Ινστιτούτου και από το 1978 ο τότε Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Παντελεήμων Β΄ τον τοποθέτησε στη θέση του Γενικού Αριχερατικού Επιτρόπου της Ι.Μ.Θ., στη θέση του Αρχισυντάκτου του περιοδικού της Μητροπόλεως «Γρηγόριος ο Παλαμάς» (Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών) και στη θέση του Διευθυντού της Σχολής Γονέων και Κηδεμόνων της Ι.Μ.Θ., θέσεις τις οποίες κατείχε μέχρι την 1ην Ιουνίου 2001.

Συνέγραψε βιβλία, μελέτες και άρθρα που δημοσιεύτηκαν αυτοτελώς, καθώς και σε περιοδικά και εφημερίδες της Ελλάδος και της Αμερικής.

Ήταν παντρεμένος από το 1963 με την Φεβρωνία Καρανίκα, με την οποία απέκτησαν δύο αγόρια.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΡΙΣΤΗ

Συγχαρητήρια

– Θερμά συγχαρητήρια στην αγαπημένη μας εγγονή **Ελένη Δάλλα** για το πτυχίο που πήρε από τη Σχολή Λογοθεραπείας της Καλαμάτας. Καλή σταδιοδρομία, καλή τύχη και ο Θεός να της δίνει υγεία και δύναμη για το ευαίσθητο και δύσκολο επάγγελμα που επέλεξε. Νάναι καλά.

Να τη χαϊρόμαστε όλοι μας. Ο παππούς και η γιαγιά Κώστας και Ιππολύτη Τζιόμπου

Συγχαρητήρια (Διόρθωση)

– Στην **Έρη-Ευριάνθη Φώτου** κόρη της Βούλας και του Σωκράτη που πήρε το πτυχίο της από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσ/κης, Τμήμα Ιστορικής στη Λειτουργική Θεολογία και Ομιλητική (1972-1974). Οικ. Γεωργίου Ζαχάρη

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ Γεννήσεις

– Στον **Άκη** και την **Κατερίνα Βαραδίνη** που απέκτησαν και δεύτερο κοριτσάκι, ευχόμαστε να είναι γερό και τυχερό στη ζωή του.

Τάκης και Σταυρούλα

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ Γεννήσεις

– Στους αγαπητούς γονείς **Γωγώ Τζόκα** και **Σπύρο Σταύρου** καθώς και στον παππού Στάθη και γιαγιά Βάγια Τζόκα ευχόμαστε από καρδιάς να τους ζήσει το νεογέννητο κοριτσάκι, να είναι γερό, τυχερό και ευλογημένο.

Δημήτρης και Ντίνα Τόμου

– Στους φίλους μας **Παναγιώτη** και **Βαγγελιώ Τζόκα** για το εγγόνι τους και στους ευτυχισμένους γονείς που απέκτησαν το πρώτο τους αγοράκι,

ευχόμαστε να τους ζήσει, νάναι γερό, τυχερό και ευλογημένο.

Δημήτρης και Ντίνα Τόμου

ΚΑΤΩ ΣΟΥΔΕΝΑ Γεννήσεις

Το ζεύγος του γεωπόνου **Δημήτρη Μηλιόρδου** και της δικηγόρου **Αικατερίνης Τζιόδα**, κόρης του Πολιτικού Μηχανικού Βασίλη Τζιόδα και εγγονή του αείμνηστου Σουδενιώτη καθηγητή Μιχάλη Τζιόδα, απέκτησε στην Αθήνα, που μένουν, το πρώτο του αγοράκι.

Οι ευχές όλων μας, το νεογέννητο να τους ζήσει και να μεγαλώσει ευτυχισμένο, γερό και προκομμένο.

Βασίλης Τζιόδας

Θάνατοι

– Πέθανε και κηδεύτηκε στο χωριό η **Ελένη Ζήντρου - Κυρίτση**, πλήρης ημερών. Ήταν κόρη της μαμής του χωριού, της αείμνηστης **Αμαλίας** που ξεγένησε γενιές ολόκληρες. Αθόρυβη, καλοσυνάτη και πρώτη χορεύτρια στα Ζαγορίσια.

Στα παιδιά, τα εγγόνια της και σ' όλους τους συγγενείς της θερμά συλλυπητήρια.

«Το Ζαγόρι μας» - Β.Τ.

ΛΕΠΤΟΚΑΡΥΑ

Θάνατοι

– Απεβίωσε ο **Άδμητος Αποστόλου** σε ηλικία 75 χρονών. Ενταφιάστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ανατολής. Ήταν συνταξιούχος εισπράκτορας των λεωφορείων του ΚΤΕΛ Ιωαννίνων. Όταν συνταξιοδοτήθηκε διέμενε αρκετό καιρό στο χωριό, φτιάχνοντας κηπάρια κι ασχολήθηκε και με την εκκλησιαστική επιτροπή.

Στη γυναικεία του, τα παιδιά του και τα εγγονάκια του θερμά συλλυπητήρια, να ζήσουν αυτοί να τον θυμούνται.

Χ. Παπαδοπούλου

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ - ΦΟΡΟΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ Π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ

Msc στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά

Σπ. Λάμπρου 34 - Ιωάννινα
Τηλ.: 26510 26208 Κιν.: 6944 681912
e-mail: jntinalexis@gmail.com

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΑΝΩ ΠΕΔΙΝΑ

Γεννήσεις

– Η **Αφροδίτη Δεμάτη** και ο **Παύλος Πάντος** απέκτησαν πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι. Να ζήσει γερό, τυχερό!

Θάνατοι

– Απεβίωσε η **Χρυσάνθη Καραγιώργου**, το γένος Τσουμάνη. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς της.

ΑΝΩ ΡΑΒΕΝΙΑ

Γάμοι

– Ο **Μιχάλης Γιάννος** του Κων/νου και της Βαρβάρας Γκερλέ παντρεύτηκε την εκλεκτή της καρδιάς του **Τζέσικα** στην Αμερική. Να ζήσουν, να ευτυχίσουν, απογόνους και όλα του κόσμου τα καλά να αποκτήσουν!

Βαπτίσεις

– Η **Ελένη Ρούντα** και ο **Γιάννης Κοντοράδης** βάπτισαν το δεύτερο παιδάκι τους στην Αθήνα και του έδωσαν το όνομα: Παναγιώτης. Να ζήσει γερό και τυχερό!

Συγχαρητήρια

– Η **Χρυσάνθη** του Αντώνη **Μασαλά** και της Σταματίας ορκίστηκε πτυχιούχος της Σχολής Βιομηχανοπληροφορικής στην Καβάλα. Ο αδελφός της ο **Κων/νος Μασαλάς** πέρασε φέτος στην Σχολή Ηλεκτρομηχανολογική πάλι στην Καβάλα. Θερμά Συγχαρητήρια στα δύο αδελφία!... Καλή σταδιοδρομία στη Χρυσάνθη και καλή φοιτητική ζωή στον Κων/νο, εγγόνια της τέως τοπ. εκπροσώπου Χρυσάνθης Μασαλά.

ΑΡΙΣΤΗ

Γεννήσεις

– Η **Αλέκα Μητροπούλου** και ο **Χάρης Ντάφλος** απέκτησαν πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι στις 12-11-2015 στα Γιάννενα. Να ζήσει με υγεία, χαρά, ευτυχία το πρώτο εγγονάκι του Δημήτρη Ντάφλου και της Αντιγόνης Κύρκου.

Θάνατοι

– Για το Δήμο Ζαγορίου η πρώτη κηδεία της χρονιάς έγινε στην Αρίστη. Αναπαύτηκε για πάντα εκεί η **Αγλαΐα Λυκιαρδοπούλου**, το γένος Μπεκιάρη, που είχε γεννηθεί το 1930. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς!

ΑΣΠΡΑΓΓΕΛΟΙ

Γάμοι

– Ο **Σπύρος Βούβουλης** του Βασιλείου και της Φρειδερίκης **Κάτσενου** και η εκλεκτή της καρδιάς του Έλενα από την Πεδινή παντρεύτηκαν στις 9-1-2016 στο Δημαρχείο Ζαγορίου. Να ζήσουν, να ευτυχίσουν απογόνους και όλα του κόσμου τα καλά να αποκτήσουν.

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή η 81χρονη **Νιόδη Γκοδίμη** του Μιλτιάδη και της Γαλάτειας. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς.

ΒΟΒΟΥΣΑ

Γεννήσεις

– Ο **Στέφανος Σταγογιάννης** και η **Αικατερίνη Γρηγοράτου** απέκτησαν πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι. Να τους ζήσει με υγεία, χαρά, ευτυχία.

ΒΡΑΔΕΤΟ

Γάμοι

– Η **Χαρίκλεια Αναγνωστοπούλου** και ο **Γιάννης Γιώτης** παντρεύτηκαν. Ευχόμαστε ολόψυχα βίον ευτυχής και ανθόσπαρτον.

ΒΡΥΣΟΧΩΡΙ

Θάνατοι

– Αναπαύτηκε για πάντα ο 76χρονος συνταξιούχος έμπορος **Γιάννης Βακάρος** στις 10-1-2016 στο Κοιμητήριο του Αγίου Νικολάου Κοπάνων στα Γιάννενα. Συλλυπητήρια στους συγγενείς.

ΔΙΛΟΦΟ

Γεννήσεις

– Ο **Μανώλης Διαμαντόπουλος** και η **Σεβαστή Βαφειάδου** απέκτησαν τρισευχαιμένο πρωτότοκο κοριτσάκι στα Γιάννενα παραμονή Χριστουγέννων 2015. Να τους ζήσει με υγεία, χαρά, ευτυχία.

ΔΟΛΙΑΝΑ

Συγχαρητήρια

Θερμά συγχαρητήρια στον νέο χειρουργό οφθαλμίατρο **Κων/νο Τζούτζο** γιο του Πολύκαρπου και της Μάρθας Πέτρου

από τα Δολιανά, που άνοιξε το Ιατρείο του στα Γιάννενα! Ο Κων/νος Τζούτζος έκανε το αγροτικό του στην Καλουτά και επισκέπτονταν και τα γύρω χωριά! Για την ιστορία αναφέρω ότι το Αγροτικό Ιατρείο Καλουτάς ανήκει στο Κέντρο Υγείας Δελβινάκιου και περιλαμβάνει τα χωριά: Ανθρακίτης, Δίκορφο, Διπόταμος, Καβαλλάρι, Καρυές, Μανασσής και φυσικά την Καλουτά!

ΕΛΑΤΗ

Θάνατοι

– Η **Αριστέα Θεοδώρου**, χήρα του Μιχάλη, το γένος Κων/νου Λάππα από Σκαμνέλι είχε γεννηθεί το 1911 και απεβίωσε τα Χριστούγεννα του 2015. Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοί της, που δεν ήταν και λίγα! Μόνο 104!!!

ΕΛΑΦΟΤΟΠΟΣ

Συγχαρητήρια

– Η **Δήμητρα Ντέλλα** του Βασιλείου και της Ροδάνθης Λουτσάρη ορκίστηκε στις 3-12-2015 πτυχιούχος του Παιδαγωγικού Τμήματος-Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Θερμά Συγχαρητήρια! Καλή Σταδιοδρομία!

Θάνατοι

– Έφυγε από τη ζωή η 85χρονη καλονοικοκυρά **Αλεξάνδρα χήρα Μιχάλη Ντιναλέξη** με καταγωγή από την Κόνιτσα. Η κηδεία της έγινε στο αγαπημένο της χωριό το μεσημέρι των Θεοφανείων. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς της.

ΛΑΪΣΤΑ

Γεννήσεις

– Ο **Νίκος Παπαθανασίου** και η **Θεώνη Λιάκου** απέκτησαν υγιέστατο αγοράκι.

Να τους ζήσει γερό και τυχερό!

ΜΑΝΑΣΣΗΣ

Θάνατοι

– Απεβίωσε η 81χρονη **Ευαγγελία Ανδρέακου**. Θερμά συλλυπητήρια στους συγγενείς.

ΝΕΓΑΔΕΣ

Γεννήσεις

– Ο **Κώστας Τζιμόπουλος** και η **Μαρία Τσόλη** απέκτησαν πρωτότοκο υγιέστατο αγοράκι στα Γιάννενα. Να τους ζήσει με υγεία, χαρά, ευτυχία!

ΠΑΠΙΓΚΟ

Γάμοι

– Ο **Δημήτρης Κοσοδίτσας** του Άλκη και της αείμνηστης Αφροδίτης Ζηκοπούλου και η εκλεκτή του **Άννα Κίτσάρη** από το Τέροβο στεφανώθηκαν στον Ι. Ν. Περιβλέπτου Ιωαννίνων. Το λαμπερό ζευγάρι και συγγενείς και φίλοι διασκέδασαν και πέρασαν όμορφα στο GRAND SERAI. Να ζήσουν, να ευτυχίσουν, απογόνους και όλα του κόσμου τα καλά να αποκτήσουν!

Θάνατοι

– Πέταξε για τη γειτονιά των αγγέλων η ζαγορίσια πονεμένη μανούλα η 89χρονη **Άρτεμις χήρα Θανάση Ζηκοπούλου** και αναπαύτηκε στα Γιάννενα την Παραμονή Πρωτοχρονιάς του 2016. Νάχουν την ευχή της οι απόγονοί της. Συλλυπητήρια θερμά.

ΠΕΤΡΑ

Θάνατοι

– Χριστουγεννιάτικες μέρες έφυγε από τη ζωή η 90χρονη **Σοφία Τσόντζου**. Νάχουν την ευχή της και να της πάρουν τα χρόνια οι απόγονοί της. Συλλυπητήρια θερμά!

ΣΚΑΜΝΕΛΙ

Γάμοι

– Ο **Δημήτρης Τζουμερκιώτης** του Αχιλλέα και της Δούλας Καρβούνη και η εκλεκτή της καρδιάς του **Χρύσα Φιλίππα** από την Κέρκυρα στεφανώθηκαν στον Ι. Ν. Αρχιμανδρείου Ιωαννίνων στα Γιάννενα! Να ζήσουν, να ευτυχίσουν, απογόνους και όλα του κόσμου τα καλά να αποκτήσουν!

ΤΣΕΠΕΛΟΒΟ

Γεννήσεις

– Η **Πωλίνα Τάγκα**, χάρισε στο σύζυγό της **Γιάννη Τσάντο**, την ημέρα της γιορτής του ένα χαριτωμένο κοριτσάκι. Νάναι γερό και τυχερό.

Επιμέλεια:

Δέσποινα Γκερλέ Μπίτσα

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

ΠΑΠΙΓΚΟ

– Ο Εξωραϊστικός Σύλλογος Παπίγκου, αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει τους: Αλίκη και Γιώργο Γαλερίδη, Ανθούλα και Γρηγόρη Στάρα, Οκταβία και Charlie Λεχωρίτη και Δήμητρα και Γιώργο Ρωμανέλη, οι οποίοι κατέθεσαν χρηματικά ποσά υπέρ του Συλλόγου στη μνήμη του προέδρου μας **Χριστόδουλου (Κάκη) Στουκίδη**.

Επίσης, τις Ασπασία (Σούλα) και Άντα Χριστοδούλου οι οποίες κατέθεσαν χρηματικό ποσό υπέρ του Συλλόγου στη μνήμη της **Άρτεμης Ζηκοπούλου**.

Εξωραϊστικός Σύλλογος Παπίγκου

ΦΡΑΓΚΑΔΕΣ

– Αντί στεφάνου στη μνήμη της **Μαργαρίτας Τζαφλίδη** στον Άγιο Δημήτριο καταθέτουν χρηματικά ποσά:

Οικογ. Αποστολίδη Σταυρούλας, Αποστολίδη Λίτσας, Καραπιπέρη Νίκου, Φανίκα Αντώνη, Σταυρόπουλου Αθανασίου και Άννας Φανίκα.

– Αντί στεφάνου στη μνήμη Φωτεινής Τσεργογιάννη στον Άγιο Δημήτριο Φραγκάδων:

Οικογ. Νικ. και Όλγας Καραπιπέρη, Βασιλείου Λεοντίδη, Ιωάννη Λεοντίδη, Ευθυμίου Μπουχώρη, Ξανθίππης Καραπιπέρη, Κων/νου

Στεργίου Χαρ., Ελένης Τσιγιάννη και Ζτράγκας, Νικολάου Τάσιου, Γεωργίου Τάσιου του Σωκράτη, Χρήστου Τάσιου του Βασιλείου, Παναγιώτη και Λίτσας Πασιά, Αναστάσιου Τάσιου.

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή ευχαριστεί.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΕΥΡΩ 90

Αναστασιάδης Μιχαήλ

ΕΥΡΩ 70

Βλάχος Κων/νος
Γεωργιάδης Πέτρος

ΕΥΡΩ 60

Κοντονάσιου Καλλιρρόη
Τζιάσιος Αντώνιος
Βασδέκη Ευανθία
Κοντούρη Νικαίτη
Στολίγκα Ιωάννα
Πρωτόπαππας Γεώργιος
Ρέμμος Κων/νος
Καψάλης Αλέκος
Κούπαρης Κίμων
Φωτιάδου Άντα

ΕΥΡΩ 50

Λύμπερη Σούλα
Κατσαρού-Παπαδοπούλου
Χαρά
Κάβγια Όλγα
Καλαντζή-Γιαννοπούλου
Ιωάννα
Ηλιάδη Αγνή

ΕΥΡΩ 40

Σκούρτη-Παπαδάκη Ελένη

ΕΥΡΩ 35

Ζουμπούλη Αγγελική

ΕΥΡΩ 30

Βακάλης Φρίξος
Βουζουπλής Γεώργιος
Παπαϊωάννου Κλαίρη
Δόση Κλεοπάτρα
Βέλλου Θάλεια
Βασδέκης Όμηρος
Τσιμπούλου Ανθούλα
Νόνας Χαράλαμπος
Κοματσέλη Βίκυ
Στεργίου Κων/νος
Γαμπρίσιος Χρήστος
Τόμος Δημήτριος

Κικόπουλος Μενέλαος
Κικοπούλου Αρτεμισία
Κρυστάλλη-Βλάχου Άννα
Σοφιανοπούλου Πολυξένη
Λιάπη Έλλη
Σαουνάτσου Μαργαρίτα
Ζινδριλής Γεώργιος
Ζινδριλής Χριστόδουλος
Κομπάρου Σπυριδούλα
Τσένη Ξανθίππη
Παπαζήκος Παύλος
Βαλαδήμας Πέτρος
Σουσιόπουλος Νίκος
Παναρέτου Έρση
Θάνος Κων/νος
Μάρκος Δημήτριος
Ιωαννίδης Θεόδωρος
Παπαχρήστος Κων/νος
Τζόκας Ευστάθιος
Ρίζος Πέτρος
Εμμανουηλίδης Κων/νος
Γκοδίμη Γαλάτεια
Καμπλέτσας Οδυσσέας
Κέντρος Νικόλαος
Κομπάρου Γεωργία
Βανδέρα Σοφία
Μπαζούκας Αθανάσιος
Μπούλτη Χρυσούλα
Ρούντος Αντώνιος
Κομπάρος Μάκης
Τζόκας Αλέξιος
Δόση Κλεοπάτρα
Παπαϊωάννου Κλαίρη
Δερέκα Ελένη
Τσουμάνης Χρήστος
Τσουμάνης Σπυρίδων
Καρπούζη Μαριγώ
Φίτσιος Χρήστος
Γάρου Ελπίδα
Κουσουρής Νικόλαος
Κούρτης Νικόλαος
Κοντοδήμος Χαρίλαος
Κυριακάκου Γεωργία
Τσουμάνη Ειρήνη
Λιόντου Αγγελική
Κωστοπούλου Άννα

το ΖΑΓΟΡΙ μας

Ιδρυτής:
ΚΙΜΩΝ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
ΕΤΟΣ 1978
★

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:
ΙΣΤΟΡΙΚΗ
ΚΑΙ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΑΓΟΡΙΟΥ
ΕΚΔΟΤΗΣ - ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ:
ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Ι.Λ.Ε.Ζ.

**Η ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ**
ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ
ΓΙΑΝΝΑΚΟΣ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ
ΤΖΙΟΒΑΣ ΦΡΙΕΟΣ
ΤΣΑΟΥΣΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ
★

**ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΤΟ Δ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**
ΓΚΕΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Επίτιμος Πρόεδρος
ΤΖΙΟΒΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ
Πρόεδρος
ΝΤΙΝΑΛΕΞΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
Α΄ Αντιπρόεδρος
ΚΥΡΙΑΖΗΣ ΚΑΛΛΥ
Β΄ Αντιπρόεδρος
ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΑΒΒΑΣ
Γεν. Γραμματέας
ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
Ταμίας
ΖΑΧΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
Έφορος Εκδηλώσεων
ΣΥΚΙΩΤΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
Μέλος

Αριστίνδην μέλη:
ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ - ΔΟΥΒΛΗ ΕΛΕΝΗ

Εξελεγκτική Επιτροπή
ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ
Πρόεδρος
ΚΑΨΑΛΗΣ ΦΩΚΙΩΝ
Μέλος
ΒΑΡΖΩΚΑΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ
Μέλος

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΙΣΦΟΡΕΣ
Περιοδικό «Το ΖΑΓΟΡΙ μας»
Σίνα 4 Ιωάννινα 454 44
και στο Μυροπολείο
ΚΑΛΛΥ ΚΥΡΙΑΖΗΣ
Λόγδου Βύρωνος 21
Τηλ. 26510 26266
Ιωάννινα 45444

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
Εσωτερικού 30 ΕΥΡΩ
Ευρώπης 40 ΕΥΡΩ
Εκτός Ευρώπης 50 \$ ΗΠΑ

ΔΙΕΚΠΕΡΑΙΩΣΗ
ΡΟΥΛΑ ΕΥΘΥΜΙΟΥ
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ:

Μ. ΔΟΥΒΛΗ - Π. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
28ης Οκτωβρίου 41 (Στοά Καμπέση)
Τηλ. 26510 20544 - 26510 27845
Ιωάννινα 454 44

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ

– Ο Χρήστος Γκούβης προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 50 ευρώ στη μνήμη της αγαπημένης του συζύγου **Σοφίας** που κλείνει ένα χρόνο από το θάνατό της.

– Η **Ειρήνη Τσουμάνη** του Κων/νου προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 20 ευρώ στη μνήμη της **Λίλης Βάντζιου**.

– Η **Έρση Παναρέτου** προσέφερε στο περιοδικό μας το ποσό των 20 ευρώ

Θερμές ευχαριστίες.

«Ζ»